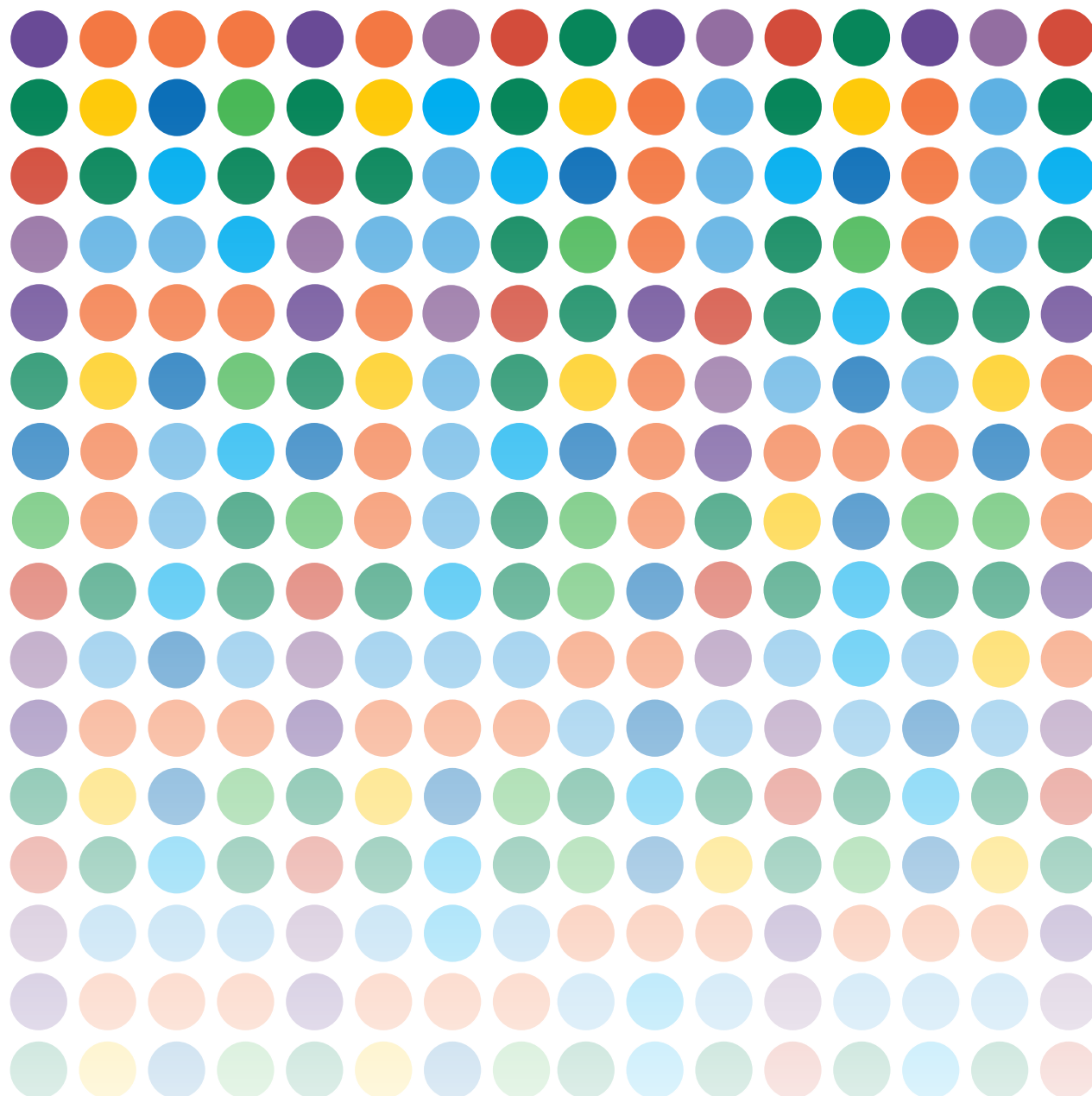

METODE OG DATAGRUNDLAG 2021

LOKAL
ERHVERVSVENLIGHED

Indhold

1. Overordnet metodebeskrivelse	3
2.1 Spørgeskemaundersøgelse blandt virksomheder	4
2.2 Spørgeskemaundersøgelse blandt kommunaldirektører	4
2. Datagrundlag	4
2.3 Officielle statistiske indikatorer	5
3. Beregning af kommunens placering	6
4.1 Placering på indikatorer fra spørgeskemaundersøgelse blandt virksomheder	8
4. Databeskrivelse	8
4.2 Point på indikatorer fra spørgeskemaundersøgelse blandt kommunaldirektører	11
4.3 Placering på indikatorer fra officiel statistik	15
4.4 Placering på indikatorer fra spørgeskemaundersøgelse blandt virksomheder	17
5.1 Overordnet Erhvervsvenlighed	22
5. Databeskrivelse	22
5.2 Infrastruktur og Transport	23
5.3 Arbejdskraft	27
5.4 Uddannelse	30
5.5 Kommunal Sagsbehandling	33
5.6 Grøn Udvikling	37
5.7 Brug af Private Leverandører	41
5.8 Digitale Rammer	48
5.9 Skatter, gebyrer og erhvervsarealer	52
5.10 Information og Dialog	56
6. Vægtgrundlag for Lokal Erhvervsvenlighed	58
7. Antal svar i kommunerne	62

Lokal Erhvervsvenlighed 2021 er en landsdækkende undersøgelse, der evaluerer og sammenligner erhvervsvenligheden i landets kommuner. Alle kommuner, med undtagelse af Læsø, Fanø, Samsø, Langeland og Ærø, indgår i undersøgelsen. Vurderingen af kommunernes erhvervsvenlighed er baseret på en tilfredshedsundersøgelse blandt de lokale virksomheder, en spørgeskemaundersøgelse blandt kommunaldirektørerne samt en lang række statistiske parametre, der indikerer, hvordan det er at drive virksomhed i kommunen. Formålet med spørgeskemaundersøgelsen blandt kommunaldirektørerne er at hente oplysninger om kommunerne, som man ikke kan finde i de officielle statistikker.

I forbindelse med fusionen mellem Dansk Byggeri og DI har vi i år, med udgangspunkt i DI og Dansk Byggeris tidligere undersøgelser af de kommunale erhvervsvilkår, skabt en helt ny undersøgelse.

Tidligere var DI's analyse om Lokalt Erhvervsklima baseret på en tilfredshedsundersøgelse blandt de lokale virksomheder og statistiske parametre, mens Dansk Byggeris analyse om Kommunal Erhvervsvenlighed var baseret på en spørgeskemaundersøgelse blandt kommunaldirektørerne og statistiske parametre med primær relevans for bygge- og anlægsbranchen.

I evalueringen af kommunernes erhvervsvenlighed bedømmes kommunerne i ti overordnede kategorier (Overordnet Erhvervsvenlighed, Infrastruktur og Transport, Arbejdskraft, Uddannelse, Sagsbehandling, Grøn Udvikling, Brug af Private Leverandører, Digitale Rammer, Skatter, Gebyrer og Erhvervsarealer samt Information og Dialog). Kommunerne tildeles en score inden for hver kategori baseret på virksomhedernes tilfredshed med det pågældende indsatsområde, kommunaldirektørens besvarelse og på kommunens score i den offentligt tilgængelige statistik på området. Der udnævnes en samlet vinder af Lokal Erhvervsvenlighed 2021, baseret på kommunernes gennemsnitlige score i de ti kategorier, der hver vægter lige meget.

- **OVERORDNET ERHVERVSVENLIGHED**
- **INFRASTRUKTUR OG TRANSPORT**
- **ARBEJDSKRAFT**
- **UDDANNELSE**
- **SAGSBEHANDLING**
- **GRØN UDVIKLING**
- **BRUG AF PRIVATE LEVERANDØRER**
- **DIGITALE RAMMER**
- **SKATTER, GEBYRER OG ERHVERVSAREALER**
- **INFORMATION OG DIALOG**

2. DATAGRUNDLAG

2.1 SPØRGESKEMAUNDERSØGELSE BLANDT VIRKSOMHEDER

I undersøgelsen af den lokale erhvervsvenlighed indgår kvantitative målinger af danske virksomheders tilfredshed med kommunens indsats på 18 specifikke områder, samt to spørgsmål om kommunens overordnede erhvervsvenlighed.

Målingerne er indsamlet ved en landsdækkende spørgeskemaundersøgelse blandt over 33.500 virksomheder i perioden marts til juni 2021. Virksomhederne, som er inviteret til at deltage i spørgeundersøgelsen, er DI's medlemsvirksomheder samt ikke-medlemsvirksomheder inden for de branchekoder, som DI's medlemmer repræsenterer. I alt 7.770 virksomheder har besvaret spørgeskemaet. Der er indsamlet mindst 30 svar i hver kommune med undtagelse af Dragør (24 svar). Fanø, Læsø, Langeland, Samsø og Ærø indgår ikke i undersøgelsen, da det ikke er muligt at indhente nok svar til at sikre et repræsentativt og validt resultat.

2.2 SPØRGESKEMAUNDERSØGELSE BLANDT KOMMUNALDIREKTØRER

Data og oplysninger, som ikke er tilgængelige via officielle statistiske kilder, men som er særligt relevante for undersøgelsen, har vi indsamlet ved et spørgeskema til kommunaldirektører i perioden marts til juni 2021. Undervejs er der sendt en ekstra reminder til at deltage, hvis kommunerne endnu ikke har svaret, og de kommuner, der ikke reagerede på DI's henvendelser, er herefter blevet kontaktet yderligere af DI. På den baggrund er der indhentet svar fra samtlige 93 kommuner, der indgår i undersøgelsen. Der er blandt andet blevet stillet spørgsmål om kommunernes indsats for at få flere unge til at tage en erhvervsuddannelse, kommunernes indsats vedr. den grønne omstilling samt kommunernes indsats ift. digitalisering.

2.3 OFFICIELLE STATISTISKE INDIKATORER

Der er i vurderingen af kommunernes erhvervsvenlighed hentet statistik fra følgende offentligt tilgængelige kilder:

- ➞ Danmarks Statistik
- ➞ Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (Jobindsats)
- ➞ Beskæftigelsesministeriet
- ➞ Indenrigs- og boligministeriet
- ➞ Børne- og Undervisningsministeriet
- ➞ Miljøstyrelsen
- ➞ Kommunernes Landsforening
- ➞ Energistyrelsen
- ➞ Trafikstyrelsen
- ➞ Kommunernes egne hjemmesider

3. BEREGNING AF KOMMUNENS PLACERING

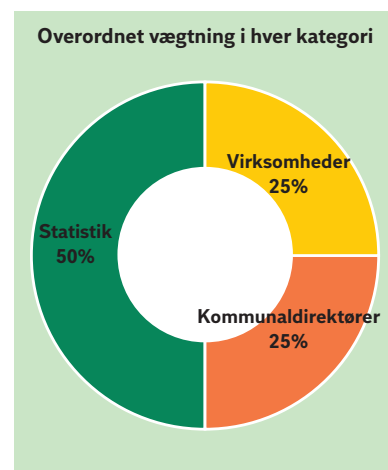
Undersøgelsen består af ti kategorier. Kategorierne kan bestå af tre typer af indikatorer: Spørgsmål stillet til virksomheder, spørgsmål stillet til kommunaldirektøren og statistiske indikatorer fra officielle kilder. Som udgangspunkt vægter statistikdelen og spørgsmål hver især 50 pct. i hver kategori. Inden for spørgsmål vægter spørgsmål til virksomheder og spørgsmål til kommunaldirektører hver halvdelen, og altså 25 pct. af den samlede placering i kategorien, jf. figuren nedenfor.

Kategorierne er sammensat for at give det bedste samlede billede af den kommunale erhvervsvenlighed på det givne område, hvorfor alle tre typer af indikatorer ikke er til stede i hver eneste kategori. Eksempelvis indeholder kategorien Uddannelse kun to af typerne: Statistik og spørgsmål til kommunaldirektører. Her vægter statistik 50 pct., mens spørgsmål til kommunaldirektører vægter 50 pct., idet der ikke indgår spørgsmål til virksomheder i denne kategori. Et andet eksempel er kategorien Arbejdskraft. Her vægter statistik og spørgsmål til virksomheder hver især 50 pct., da der ikke indgår nogen spørgsmål til kommunaldirektørerne i denne kategori. Der er to kategorier, der kun indeholder én type af indikatorer: Information & Dialog og Overordnet Erhvervsvenlighed. De to kategorier indeholder kun spørgsmål til virksomheder, hvorfor spørgsmål i disse kategorier vægter 100 pct. i den samlede kategoriplacering.

I de statistiske indikatorer rangeres kommunerne fra nummer 1 til 93 (alle 98 kommuner minus de 5 kommuner, der ikke indgår) i hver indikator. I spørgsmålene til virksomhederne bedømmes hver virksomheds tilfredshed på en skala fra 1 til 5, hvorefter kommunerne rangeres fra nummer 1 til 93 på baggrund af gennemsnittet af alle svarene i den enkelte kommune. For så vidt angår svar fra kommunaldirektørerne gives kommunerne point, så de kommuner, der for et bestemt spørgsmål har angivet den bedste svarmulighed, får ét point, den næstbedste svarmulighed får 11 point, og derpå gives 21, 31 og 41 point som følge af svarmulighedernes rangering.

På baggrund af rangeringen i de enkelte indikatorer udregnes der for hver kategori ét gennemsnit af alle placeringer i spørgsmålene til virksomhederne, et andet gennemsnit af alle placeringer i de statistiske indikatorer og et tredje gennemsnit af alle point i kommunaldirektørspørgsmålene. Herefter vægtes gennemsnittene sammen efter vægtningen som angivet ovenfor.

Kommunerne rangeres dernæst fra 1 til 93 efter kategorigennemsnit.

Kommunen, der i en kategori har det laveste gennemsnit, vinder kategorien, mens kommunen med det højeste gennemsnit bliver nummer 93.

Endelig beregnes det samlede gennemsnit som et gennemsnit af de ti kategorigennemsnit, hvor alle kategorier hver vægter en tiendedel. Kommunerne rangeres efter samlet gennemsnit fra 1 til 93, og kommunen, der har det laveste samlede gennemsnit, kåres som vinderen af Lokal Erhvervsvenlighed 2021.

4. DATABESKRIVELSE

Nedenfor findes en beskrivelse af de 69 indikatorer, som undersøgelsen Lokal Erhvervsvenlighed er baseret på.

4.1 PLACERING PÅ INDIKATORER FRA SPØRGESKEMAUNDERSØGELSE BLANDT VIRKSOMHEDER

Spørgsmål til virksomheder indgår i ni ud af ti kategorier. Der er i alt 20 spørgsmål fra spørgeskemaundersøgelsen blandt virksomheder, som oplistet herunder. I spørgeskemaet står der følgende: "Baseret på erfaringer fra din virksomhed eller filial, som har adresse i kommunen, bedes du give en skønsmæssig vurdering af kommunens indsats på nedenstående områder", hvorefter spørgesammen indledes med "Hvor tilfreds er du med din kommunes indsats på følgende områder?". Spørgsmålene er stillet i samme rækkefølge, som herunder med samme formulering.

Overordnet tilfredshed

- ➞ Hvor tilfreds er du alt i alt med din kommunes erhvervsvenlighed?
- ➞ Vil du anbefale andre virksomheder at etablere sig i kommunen?

Infrastruktur og transport

- ➞ Det kommunale vejnet (lokale veje, men ikke motorveje og lign.)
- ➞ Dine medarbejders mulighed for at benytte kollektiv transport for at komme på arbejde

Arbejdskraft

- ➞ Kommunens indsats for at tiltrække og sikre kvalificeret arbejdskraft
- ➞ Jobcentrenes samarbejde med virksomhederne

Kommunal sagsbehandling

- ➞ Kompetent og effektiv sagsbehandling i forbindelse med byggesager
- ➞ Kompetent og effektiv sagsbehandling af virksomhedernes miljøforhold
- ➞ Kompetent og effektiv sagsbehandling af sygedagpengesager

Grøn udvikling

- ➞ Bæredygtige og grønne udbud og indkøb
- ➞ Kommunale initiativer, der bidrager til, at du kan drive din virksomhed mere bæredygtigt

Brug af private leverandører

- ➞ Kommunens udbudsproces over for private leverandører (udbudsmateriale, tidsfrister og dialog)

Digitale rammer

- ➞ Kommunens indsats for at sikre bredbånd- og mobildækning – herunder 5G (f.eks. sikre nem/billig opsætning af mobilmaster og mål for mobil- og bredbåndsdækning)
- ➞ Kommunens digitale erhvervsrettede services (f.eks. byggesagsbehandling, chatbots og information på kommunens hjemmeside)

Skatter, gebyrer og erhvervsarealer

- ➞ Niveauet af de kommunale erhvervsskatter, afgifter og gebyrer (f.eks. dækningsafgift og affalds- og byggesagsgebyrer)
- ➞ Udbuddet af tilgængelige erhvervsgrunde, der giver plads til udvikling
- ➞ Hensyn til erhvervslivet i den lokale planlægning (f.eks. ikke at bygge boliger nær virksomheder)

Information og dialog

- ➞ Dialogen mellem erhvervslivet og kommunens politikere
- ➞ Dialogen mellem erhvervslivet og kommunens embedsmænd
- ➞ Kommunens formidling af væsentlig information til din virksomhed

Kommunale rammevilkår

- ➞ Vil du anbefale andre virksomheder at etablere sig i kommunen?

For hvert svar vejes virksomhedernes tilfredshed i hver kommune sammen til en samlet gennemsnitlig score på en skala fra 1 til 5. Alle spørgsmålene med undtagelse af et enkelt har følgende svarmuligheder med dertilhørende værdi:

1. Meget utilfreds
2. Utilfreds
3. Hverken/eller
4. Tilfreds
5. Meget tilfreds

Et enkelt spørgsmål – ”Vil du anbefale andre virksomheder at etablere sig i kommunen?” – har andre svarmuligheder, som listet herunder med dertilhørende værdi:

6. Bestemt ikke
7. Næppe
8. Måske
9. Sikkert
10. Helt sikkert

Virksomhederne har i alle spørgsmål også mulighed for at svare ”Ved ikke”, som ikke tildeles en værdi og indgår i beregningerne. Alle virksomheder indgår med samme vægt i det samlede gennemsnit for de enkelte indikatorer.

For hvert spørgsmål rangeres kommunerne på baggrund af den gennemsnitlige score. Hvis flere kommuner har samme score på et spørgsmål, tildeles de samme placering, svarende til den bedst mulige.

4.2 POINT PÅ INDIKATORER FRA SPØRGESKEMAUNDERSØGELSE BLANDT KOMMUNALDIREKTØRER

Svar fra spørgeskemaundersøgelsen blandt kommunaldirektører indgår i tre ud af de ti kategorier i undersøgelsen – og der indgår i alt svar fra seks spørgsmål til kommunaldirektørerne.

Vi har valgt, at der for spørgeskemaundersøgelsen blandt kommunaldirektørerne gives point fremfor rangeringer, hvor et lavt antal point gives for de mest optimale svar. Denne beslutning er truffet, da der er mindre spredning på denne type indikatorer end i henholdsvis spørgsmålene til virksomhederne og de statistiske indikatorer, og da disse indikatorer samtidig ikke er normalfordelt. Dette ville, hvis vi benyttede en rangering fremfor et pointsystem, betyde, at kommuner ville blive straffet uforholdsmæssigt hårdt for at vælge det næstbedste, hvis størstedelen af kommunerne har angivet det optimale svar. Pointene indgår parallelt med rangeringerne i spørgsmålene til virksomhederne og de statistiske indikatorer i den samlede rangering, hvor gennemsnittet af pointene sammenregnes med gennemsnit af rangeringerne med den tidligere beskrevne vægtning.

I spørgeskemaet til kommunaldirektørerne stilles følgende spørgsmål med svarkategorier på samme måde og i samme rækkefølge som herunder. Under hvert spørgsmål beskriver vi ligeledes her, hvordan pointsystemet for hvert spørgsmål fungerer, og hvordan kommunens svar kan aflæses af kommunearkene. I selve spørgeskemaet var pointsystemet ikke forklaret.

I kommunearkene angives svar gennem bogstaver tilsvarende de bogstaver, der står foran hver svarmulighed med undtagelse af spørgsmålet om CO₂-reduktion, hvor der, som beskrevet nedenfor, også er taget højde for deltagelse i DK2020.

Uddannelse

- ② Hvordan arbejder kommunen med at understøtte samarbejdet mellem det lokale erhvervsliv og folkeskolerne? (sæt gerne flere krydser)
  - A. Der er én eller flere personer, der er ansvarlige for koordinering, etablering og varetagelse af samarbejde mellem skole og erhvervsliv (f.eks. en Erhvervsplaymaker, Skole- virksomhedskoordinator, koordinator på skolen eller lignende)

- B. Skolerne anvender en digital portal eller platform til at skabe kontakt mellem skole og erhvervsliv
- C. Systematisk samarbejde om Skole-virksomhedssamarbejde i form af eks. adoption, længerevarende og faste aftaler mellem klasser og virksomheder
- D. Samarbejder med Åben Skole-aktører (f.eks. Naturvidenskabens Hus, Åben Virksomhed)
- E. Vi understøtter ikke skole-virksomhedssamarbejde

I dette spørgsmål belønnes kommunerne for flere tiltag for at understøtte samarbejdet mellem det lokale erhvervsliv og folkeskolerne. Det vil sige, hvis kommunen kan sætte kryds ved A–D og dermed fire typer af tiltag, tildeles kommunen blot et enkelt point (det er en fordel at få tildelt så få point som muligt). Hvis kommunen kan sætte kryds ved tre ud af de fire typer af tiltag får de tildelt 11 point. To tiltag giver 21 point, et enkelt tiltag giver 31 point og ingen tiltag resulterer i 41 point.

➞ Har kommunen taget en beslutning om, at folkeskolerne skal sende udskolingselever i erhvervspraktik?

- A. Ja
- B. Nej, men den er snart på vej
- C. Nej, men vi anbefaler skolerne at benytte erhvervspraktik
- D. Nej, det har vi ikke

I dette spørgsmål tildeles der point således: A = 1 point, B = 11 point, C = 21 point og D = 31 point

Grøn Udvikling

➞ Har kommunen vedtaget en klimaplan, der indeholder konkrete mål for begrænsning af CO₂-udledningen i 2030?

- A. Ja, vi skal være CO₂-neutrale før 2030
- B. Ja, vi skal være CO₂-neutrale i 2030
- C. Ja, vi skal have nedsat vores CO₂-udledning med 71–99 % i 2030
- D. Ja, vi skal have nedsat vores CO₂-udledning med 51–70 % i 2030

- E. Ja, vi skal have nedsat vores CO₂-udledning med 1–50% i 2030
- F. Nej, vi har ikke en klimaplan med konkrete mål for vores CO₂-udledning

For at give point for kommunernes klimaplaner for begrænsning af CO₂-udledningen har vi kombineret kommunernes svar med listen over de kommuner, der deltager i DK2020 på Kommunernes Landsforenings hjemmeside. Kombineret giver de følgende kategoriseringer, bogstaver og dertilhørende point:

- A. Kommunen skal være CO₂-neutral før 2030 – 1 point
- B. Kommunen skal være CO₂-neutral i 2030 – 11 point
- C. Kommunen har tilsluttet sig DK2020 og/eller har en målsætning om reduktion i 2030, men ikke CO₂-neutralitet – 21 point
- D. Kommunen har ikke en klimaplan med konkrete mål for deres CO₂-udledning og har ikke tilsluttet sig DK2020 – 31 point
- ⇒ Har kommunen en indsats ift. klimatilpasning (f.eks. skybrudssikring og stormflod), som i tilstrækkelig grad sikrer virksomheder, infrastruktur og borgere?
  - A. Ja, der er fokus på klimatilpasning i kommunen og iværksat en masse initiativer
  - B. Ja, vi har fokus på området og iværksat enkelte initiativer
  - C. Ja, vi har fokus på området, men har endnu ikke iværksat konkrete initiativer
  - D. Nej, det er ikke en nuværende prioritet for kommunen
  - E. Nej, vi vurderer ikke, at vi er udsat i et omfang, der gør det relevant

I dette spørgsmål tildeles der point således: A = 1 point, B = 11 point, C = 21 point, D = 31 point og E = 41 point.

Digitale Rammer

- ➔ Gør din kommune brug af data, teknologi og digitalisering i forhold til eksempelvis erhvervsservice, digital sundhed* og digital læring**?
- A. Ja, vi gør aktivt brug af data, ny teknologi og digitaliseringen inden for en lang række områder
  - B. Ja, vi gør aktivt brug af data, ny teknologi og digitaliseringen inden for enkelte områder
  - C. Nej, men vi skal til at undersøge mulighederne
  - D. Nej, det gør vi ikke på nuværende tidspunkt

* Eksempelvis virtuel kommunikation i stedet for udelukkende fysisk tilstedeværelse, fokus på brugen af sundhedsapps, digitale hjælpemidler i hjemmeplejen

** Eksempelvis e-bøger og digitalt understøttet fjernundervisning

I dette spørgsmål tildes der point således: A = 1 point, B = 11 point, C = 21 point og D = 31 point

- ➔ Hvor langt er din kommune med at etablere Smart City løsninger*?
- A. Vi har mange smart City løsninger i drift
  - B. Vi har en eller få Smart City løsninger i drift
  - C. Vi har flere prototyper i gang
  - D. Vi planlægger eller undersøger mulighederne
  - E. Det er vi ikke i gang med

*Digitalisering af en række af kommunernes fysisk prægede opgaver, f.eks. intelligent styring af trafik, intelligent afhentning af affald når beholderne er fyldte, intelligent styring af vejbelysning mv. Smart City løsninger er ikke bare inden for bygge og teknik-området, men kan være inden for alle kommunens indsatsområder, herunder plejesektoren, undervisning, forsyning, erhverv, osv.

I dette spørgsmål tildes der point således: A = 1 point, B = 11 point, C = 21 point, D = 31 point og E = 41 point.

4.3 PLACERING PÅ INDIKATORER FRA OFFICIEL STATISTIK

I otte ud af de ti kategorier indgår i alt 43 statistiske indikatorer, der dækker både niveauet i det seneste år (28 stk.) og ændringen over en årrække, oftest over de sidste tre år (15 stk.). De sidste kalder vi statistiske ændringsvariable.

Vi har valgt at inkludere statistiske ændringsvariable, når udviklingen på området bør veje i kommunens placering og bør inkluderes i dialogen med kommunen. Vi har ikke inkluderet statistiske ændringsvariable, når:

11. der er tale om områder med meget begrænset udvikling i meget få kommuner (som det er tilfældet for statistikken i kategorien Skatter, Gebyrer og Erhvervsarealer)
12. ændringsvariable fluktuerer hvert år naturligt og er svære for kommunen at påvirke konsekvent (som det er tilfældet ved karakter ved folkeskolens afgangseksamen)
13. ændringsvariable ikke er tilgængelige (herunder for energimærkninger af kommunale bygninger, for sagsbehandlingstider på miljø og for erhvervsfrekvens)
14. der er tale om en rangering uden bagvedliggende værdi at beregne ændring på (som det er tilfældet i kategorien Arbejdskraft)

Nedenfor er en oversigt over de i alt 43 statistiske indikatorer i undersøgelsen. De statistiske indikatorer indgår i otte ud af undersøgelsens ti kategorier, idet der ikke indgår statistiske indikatorer i kategorierne Overordnet Erhvervsvenlighed og Information og Dialog.

Infrastruktur og Transport

- ➞ Indpendling korrigeret for udpending (+ ændr. over tre år)
- ➞ Køreplanstimer pr. indbygger (+ændr. over tre år)
- ➞ Udgifter i 1.000 kr. til det kommunale vejnet (i de sidste tre år) pr. indbygger (+ ændr. over tre år)

Arbejdskraft

- ➞ Antal fuldtidsbeskæftigede privatansatte pr. 1.000 indbyggere i alderen 16 – 64 år (+ ændring over tre år)
- ➞ Forskel mellem faktisk og forventet erhvervsfrekvens for 16 – 64 årige (på baggrund af indbyggersammensætning)
- ➞ Ranking i Beskæftigelsesministeriets Benchmarkmodel
- ➞ Forskel mellem faktisk og forventet andel på førtidspension

Uddannelse

- ➞ Karakter ved folkeskolens afgangseksamen
- ➞ Andel af 25 – 64 årige med en uddannelse efter grundskolen (+ ændr. over tre år)
- ➞ Andel af elever, der søger ind på en erhvervsuddannelse direkte efter 9. og 10. klasse (+ ændr. over 3 år)

Kommunal Sagsbehandling

- ➞ Sagsbehandlingstider for byggesager (+ ændr. over to år)
- ➞ Sagsbehandlingstider på miljø
- ➞ Andel af afsluttede sygedagpengeforløb af under to måneders varighed (+ ændr. over tre år)

Grøn Udvikling

- ➞ Andel af affald, der bliver genanvendt (+ ændr. over tre år)
- ➞ Energimærkninger af kommunale bygninger

Brug af Private Leverandører

- ➞ Konkurrenceudsættelse af byudvikling (+ ændr. over tre år)
- ➞ Konkurrenceudsættelse af trafik og infrastruktur (+ ændr. over tre år)
- ➞ Konkurrenceudsættelse af undervisning og kultur (+ ændr. over tre år)
- ➞ Konkurrenceudsættelse af sundhed (ændr. over tre år)

- ➞ Konkurrenceudsættelse af sociale opgaver (+ ændr. over tre år)
- ➞ Konkurrenceudsættelse af administration og IT (+ ændr. over tre år)

Digitale Rammer

- ➞ Bredbåndsdækning – andel som har adgang til min. 100/30 Mbit/s download/upload
- ➞ Geografisk dækning med mobilt bredbånd på mindst 30 mbit/s download for min. én operatør

Skatter, gebyrer og erhvervsarealer

- ➞ Byggesagsgebyr (timepris)
- ➞ Kommunal udskrivningsprocent
- ➞ Grundskyldspromille
- ➞ Dækningsafgiftspromille
- ➞ Erhvervsbygningsareal i pct. af samlet bygningsmasse

For hver enkelt statistisk indikator rangeres kommunerne på baggrund af den beregnede værdi. Hvis flere kommuner har samme værdi på en indikator, deles de samme placering, svarende til den bedst mulige.

4.4 PLACERING PÅ INDIKATORER FRA SPØRGESKEMAUNDERSØGELSE BLANDT VIRKSOMHEDER

I tabellen ses et eksempel på en beregning af placeringen for Sønderborg Kommune i kategorierne Uddannelse, Digitale rammer og Arbejdskraft.

I Kategorien Digitale Rammer får kommunen en 6. plads. Denne placering regnes således:

Kommunen scorer en 22. og 26. plads i de to spørgsmål til virksomhederne. Det giver for virksomhedsspørgsmålene kommunen en placering på 24 beregnet som et simpelt gennemsnit.

I spørgeskemaundersøgelsen blandt kommunaldirektørerne scorer kommunen

henholdsvis en 1. og 11. plads, hvorfor kommunens gennemsnitlige placering for kommunaldirektørspørgsmålene er 6. På de statistiske indikatorer får kommunen en 15. og 17. plads, hvoraf den gennemsnitlige placering er 16.

Den endelige score inden for en kategori beregnes som et simpelt gennemsnit, hvor statistik og spørgsmål hver især vægter 50 pct. I kategorier hvor både virksomhedsspørgsmål og kommunaldirektørspørgsmål indgår, herunder Digitale Rammer, vægter de hver især 50 pct. af spørgsmålsdelen, og altså 25 pct. i den samlede score. For Sønderborgs tilfælde i kategorien Digitale Rammer er den samlede score 15,50, hvilket er den femte laveste kategori-score i Digitale Rammer, og dermed giver Sønderborg en placering som nr. 5 i kategorien.

Sønderborg kommune (2021)	Værdi	Placering (gns.)
Uddannelse		58 (30,30)
<i>Spørgeundersøgelse kommunaldirektør</i>		1
Kommunens arbejde med at understøtte samarbejde mellem lokale erhvervsliv og folkeskolerne*		1
Kommunens beslutning om at sende udskolingselever i erhvervspraktik	Ja	1
<i>Statistik</i>		59,60
Andel 25 – 64-årige med en uddannelse efter grundskolen (pct.)	80,83	46
Andel 25 – 64-årige med en uddannelse efter grundskolen (pct.), ændr. over tre år (procentpoint)	1,18	72
Karakterforskel ved folkeskolens afgangseksamen ift. baggrund	0,1	26
Andel af elever, der søger ind på en erhvervsuddannelse direkte efter 9. og 10. klasse (pct.)	19,18	64
Andel af elever, der søger ind på en erhvervsuddannelse direkte efter 9. og 10. klasse (pct.), ændr. over tre år (procentpoint)	-3,97	90
Digitale Rammer		5 (15,50)
<i>Spørgeundersøgelse virksomheder</i>		(24,00)
Kommunens indsats for at sikre bredbånd og mobildækning (herunder 5G)	3,54	22
Kommunens digitale erhvervsrettede services	3,50	26
<i>Spørgeundersøgelse kommunaldirektør</i>		(6,00)
Bruger din kommune data, teknologi og digitalisering for at forbedre kommunens funktioner og services, eksempelvis ift. erhvervsservice, digital sundhed og digital læring?**		1
Hvor langt er din kommune med at etablere Smart City løsninger?***		11
<i>Statistik</i>		(16)
Bredbåndsdækning, andel som har adgang til min. 100/30 Mbit/s download/upload	98,80	17
Geografisk dækning med mobilt bredbånd på mindst 30 Mbit/s download for min. én operatør	96,00	15
Arbejdskraft		28 (38,10)
<i>Spørgeundersøgelse virksomheder</i>		(12,00)
Kommunens indsats for at tiltrække og sikre kvalificeret arbejdskraft	3,57	11

Jobcentrenes samarbejde med virksomhederne	3,70	13
<i>Statistik</i>		<i>(64,20)</i>
Antal fuldtidsbeskæftigede pr. 1.000 indbyggere i alderen 16 – 64 år	383,60	34
Antal fuldtidsbeskæftigede pr. 1.000 indbyggere i alderen 16 – 64 år, ændr. over tre år	-3,89	70
Afvigelse fra forventet erhvervsfrekvens, pct.	-2,19	83
Ranking i Beskæftigelsesministeriets Benchmarkmodel (fra juni 2021)	-	46
Ranking af forskel i forventet og faktisk andel på førtidspension på baggrund af kommunens socioøkonomiske sammensætning (FØP)	-	88

*Kommunaldirektøren har svaret:

Samarbejder med Åben Skole-aktører (f. eks. Naturvidenskabernes Hus, Åben Virksomhed): Der er én eller flere personer, der er ansvarlige for koordinering, etablering og varetagelse af samarbejde mellem skole og erhvervsliv (f. eks. erhvervsplaymaker, skole- og virksomhedskoordinator, koordinator på skolen eller lignende).

Systematisk samarbejde mellem skole og virksomheder (f. eks. i form af adoption, længerevarende og faste aftale mellem klasser og virksomheder): Skolerne anvender digital portal eller platform til at skabe kontakt mellem skole og erhvervsliv

**kommunaldirektøren har svaret:

Ja, vi gør aktivt brug af data, ny teknologi og digitaliseringen inden for en lang række områder

***kommunaldirektøren har svaret:

Vi har en eller få Smart City løsninger i drift

Sønderborgs rangering er baseret på 92 virksomhedssvar

For at finde den samlede placering i Lokal Erhvervsvenlighed tages et simpelt gennemsnit af de ti kategoriers samlede score. I tabellen nedenfor ses beregningen af Sønderborgs samlede score og derved den samlede placering.

Samlede resultater		
Infrastruktur og transport		29 (41,33)
Arbejdskraft		28 (38,10)
Uddannelse		58 (30,30)
Kommunal sagsbehandling		21 (30,07)
Skatter, gebyrer og erhvervsarealer		14 (26,27)
Digitale rammer		5 (15,50)
Brug af private leverandører		28 (37,08)
Information og dialog		23 (24,00)
Grøn udvikling		48 (38,58)
Overordnet erhvervsvenlighed	3,69	28 (28)
Samlet Rangering		15 (30,92)
Sønderborgs rangering er baseret på 92 virksomhedssvar		

5. DATABESKRIVELSE

5.1 OVERORDNET ERHVERVSVENLIGHED

SPØRGSMÅL TIL VIRKSOMHEDER

Overordnet vurdering af erhvervsvenlighed

Beskrivelse: Virksomhedernes tilfredshed med kommunens overordnede erhvervsvenlighed.

Kommentar: Vurderingen af kommunernes erhvervsvenlighed afspejler, om virksomhederne overordnet set er tilfreds med den kommunale indsats for erhvervslivet.

Forklaring: Spørgsmålet har fem svarmuligheder, der giver en dertilhørende værdi – ”meget utilfreds” (1), ”utilfreds” (2), ”hverken/eller” (3), ”tilfreds” (4) og ”meget tilfreds” (5). Værdien i kommunearket afspejler gennemsnittet af alle besvarelserne i kommunen. Rangeringen afspejler, hvor høj denne værdi er set relativt i forhold til de andre kommuner. Virksomhederne har herudover mulighed for at svare ”ved ikke”, men dette svar inkluderes ikke i det samlede gennemsnit.

Kilde: DI-spørgeskema: Lokal Erhvervsvenlighed 2021

Anbefaling af kommunen

Beskrivelse: Virksomhedernes svar på spørgsmålet ”Vil du anbefale andre virksomheder at etablere sig i kommunen?”

Kommentar: Hvorvidt virksomhederne ville anbefale andre virksomheder at etablere sig i kommunen afspejler deres syn på den overordnede erhvervsvenlighed i kommunen set i relation til andre kommuner.

Forklaring: Spørgsmålet har fem svarmuligheder, der giver en dertilhørende værdi – ”bestemt ikke” (1), ”næppe” (2), ”måske” (3), ”sikkert” (4) og ”helt sikkert” (5). Værdien i kommunearket afspejler gennemsnittet af alle besvarelserne i kommunen. Rangeringen afspejler, hvor høj denne værdi er set relativt i forhold til de andre kommuner. Virksomhederne har herudover mulighed for at svare ”ved ikke”, og dette svar inkluderes ikke i det samlede gennemsnit.

5.2 INFRASTRUKTUR OG TRANSPORT

SPØRGSMÅL TIL VIRKSOMHEDER

Det kommunale vejnet (lokale veje, men ikke motorveje og lign.)

Beskrivelse: Virksomhedernes tilfredshed med kommunens indsats for at vedligeholde og forbedre det lokale vejnet.

Kommentar: Virksomheder er afhængige af et velfungerende lokalt vejnet, så virksomhedens medarbejdere og produkter kan transporteres let og hurtigt.

Forklaring: Spørgsmålet har fem svarmuligheder, der giver en dertilhørende værdi – ”meget utilfreds” (1), ”utilfreds” (2), ”hverken/eller” (3), ”tilfreds” (4) og ”meget tilfreds” (5). Værdien i kommunearket afspejler gennemsnittet af alle besvarelserne i kommunen. Rangeringen afspejler, hvor høj denne værdi er set relativt i forhold til de andre kommuner. Virksomhederne har herudover mulighed for at svare ”ved ikke”, og inkluderes ved dette svar ikke i det samlede gennemsnit.

Kilde: DI-spørgeskema: Lokal Erhvervsvenlighed 2021

Medarbejderes mulighed for at benytte kollektiv trafik

Beskrivelse: Virksomhedernes tilfredshed med kommunens indsats for den kommunale kollektive trafik.

Kommentar: En velfungerende kommunal kollektiv trafik øger mobiliteten og gør det nemmere at tiltrække arbejdskraft.

Forklaring: Spørgsmålet har fem svarmuligheder, der giver en dertilhørende værdi – ”meget utilfreds” (1), ”utilfreds” (2), ”hverken/eller” (3), ”tilfreds” (4) og ”meget tilfreds” (5). Værdien i kommunearket afspejler gennemsnittet af alle besvarelserne i kommunen. Rangeringen afspejler, hvor høj denne værdi er set relativt i forhold til de andre kommuner. Virksomhederne har herudover mulighed for at svare ”ved ikke”, som ikke inkluderes i det samlede gennemsnit.

Kilde: DI-spørgeskema: Lokal Erhvervsvenlighed 2021.

STATISTIK

Køreplanstimer pr. indbygger

Beskrivelse: Antal realiserede køreplanstimer pr. indbygger.

Kommentar: En velfungerende kommunal kollektiv trafik øger mobiliteten og gør det nemmere at tiltrække arbejdskraft. Antallet af køretimer er opgjort i forhold til antal indbyggere, da et større befolkningstal i kommunen kræver flere køreplanstimer for at sikre god service.

Forklaring: Værdien beskriver antal realiserede køreplanstimer på ruter finansieret af kommunen divideret med antal indbyggere. Det vil sige, at en værdi på 1,2 eksempelvis illustrerer, at der for hver indbygger er realiseret 1,2 timers kørsel på kommunale ruter. Rangeringen afspejler hvor høj værdien er sammenlignet med de andre kommuner.

Kilde: Trafikstyrelsen og Danmarks Statistik (BY2), 2019

Ændring i køreplanstimer pr. indbygger

Beskrivelse: Ændring fra 2016 til 2019 i antal realiserede køreplanstimer pr. indbygger.

Kommentar: En stigning i antallet af køretimer indikerer en forbedring af den kommunale kollektive trafik, hvilket øger mobiliteten i kommunen.

Forklaring: Værdien beskriver ændring sammenlignet med tre år tidligere og er opgjort i timer pr. indbygger. Værdien kan både være positiv og negativ. For eksempel illustrerer værdien 0,55 at kommunen over de tre år har øget antallet af køreplanstimer pr. indbygger med 0,55. En værdi på -0,14 viser, at antallet af realiserede køreplanstimer pr. indbygger er faldet med 0,14 sammenlignet med tre år forinden. Rangeringen afspejler, hvor positiv værdien er sammenlignet med de andre kommuner.

Kilde: Trafikstyrelsen og Danmarks Statistik (BY2), 2016 og 2019

Udgifter til det kommunale vejnet pr. indbygger

Beskrivelse: De gennemsnitlige udgifter til anlæg og vedligehold af det kommunale vejnet over årrækken 2018 – 2020 pr. indbygger i 2020. Udgifter til det kommunale vejnet er bestemt som nettoudgifter til vejvedligeholdelse mv., belægninger mv., vejanlæg, standardforbedringer af færdselsarealer under driftskonti og anlægskonti.

Kommentar: Udgifter til det kommunale vejnet er vigtige for at vedligeholde og forbedre det kommunale vejnet. Udgifterne til det kommunale vejnet er opgjort i forhold til antal indbyggere, da der er brug for flere midler, når flere trafikanter bruger vejnettet.

Forklaring: Værdien beskriver den gennemsnitlige udgift i årene 2018 – 2020 pr. indbygger i 2020 i tusinde kroner. Det vil for eksempel sige, at en værdi på 3,2 betyder, at der i gennemsnit over de tre år er blevet brugt 3.200 kr. per indbygger i kommunen i 2020 på det kommunale vejnet. Rangeringen afspejler, hvor højt tallet er sammenlignet med de andre kommuner.

Kilde: Danmarks Statistik (REGK31 og BY2), 2018 – 2020

Ændring i udgifter til det kommunale vejnet pr. indbygger

Beskrivelse: Ændringen i de gennemsnitlige udgifter til anlæg og vedligehold af det kommunale vejnet pr. indbygger over de to perioder 2015 – 2017 og 2018 – 2020.

Kommentar: Udgifter til det kommunale vejnet er vigtige for at sikre det kommunale vejnet. Flere udgifter pr. indbygger indikerer, at kommunen investerer i at forbedre det kommunale vejnet.

Forklaring: Værdien beskriver, hvordan værdien i indikatoren udgifter til det kommunale vejnet pr. indbygger adskiller sig fra de gennemsnitlige udgifter til det kommunale vejnet pr. indbygger i 2015 – 2017. Værdien kan både være positiv og negativ. For eksempel illustrerer værdien 0,27, at de gennemsnitlige udgifter til det kommunale vejnet er steget med 270 kr. pr. indbygger. Værdien -0,32 illustrerer derimod, at de gennemsnitlige udgifter til det kommunale vejnet er faldet med 320 kr. pr. indbygger. Rangeringen afspejler, hvor positiv værdien er sammenlignet med de andre kommuner.

Kilde: Danmarks Statistik (REGK31 og BY2), 2015 – 2020

Nettoindpendling

Beskrivelse: Forskellen mellem antal personer med arbejdssted i kommunen samt bopæl i en anden kommune (indpendlere) og antal personer med bopæl

i kommunen samt arbejdssted i anden kommunen (udpendlere) i pct. af personer med arbejdssted i kommunen.

Kommentar: En høj nettoindpendling afspejler, at kommunen er i stand til at tiltrække flere virksomheder, end den har arbejdsstyrke til. En stor nettoindpendling kan samtidig afspejle, at den tilgængelige arbejdskraft i kommunen ikke er tilstrækkelig, men dette forhold fanges delvist i erhvervsfrekvensen.

Forklaring: Værdien kan være både positiv og negativ. En nettoindpendling på f.eks. 10 pct. dækker over, at antallet af personer, der pendler ind i kommunen overstiger antallet af personer, der pendler ud af kommunen med et antal, der svarer til 10 pct. af det samlede antal personer med arbejdssted i kommunen. Det kan f.eks. dække over en indpendling svarende til 15 pct. af antallet af personer med arbejdssted i kommunen og en udpending svarende til 5 pct. af antallet af personer med arbejdssted i kommunen. Modsat betyder en nettoindpendling på -5 pct., at antallet af personer, der pendler ud af kommunen overstiger antallet af personer, der pendler ind i kommunen med et antal, der svarer til 5 pct. af det samlede antal personer med arbejdssted i kommunen. Rangeringen afspejler, hvor positiv værdien er sammenlignet med de andre kommuner.

Kilde: Danmarks Statistik (PEND101 og RAS301), 2019

Ændring i nettoindpendling

Beskrivelse: Ændring fra 2016 til 2019 i forskellen mellem antal personer med arbejdssted i kommunen samt bopæl i en anden kommune og antal personer med bopæl i kommunen samt arbejdssted i anden kommunen i pct. af personer med arbejdssted i kommunen.

Kommentar: En stigende nettoindpendling afspejler, at kommunen bliver bedre til at tiltrække flere virksomheder, end den har arbejdsstyrke til.

Forklaring: Værdien beskriver, hvordan værdien i indikatoren Nettoindpendling adskiller sig fra den tilsvarende værdi i 2016, og er opgjort i procentpoint. Værdien kan både være positiv og negativ. For eksempel betyder værdien -0,3, at forskellen mellem ind- og udpendlere målt som andel af det samlede antal personer med arbejdssted i kommunen er faldet med 0,3 procentpoint fra 2016 til 2019. Rangeringen afspejler, hvor positiv værdien er sammenlignet med andre kommuner.

Kilde: Danmarks Statistik (PEND101 og RAS301), 2016 og 2019

5.3 ARBEJDSKRAFT

SPØRGSMÅL TIL VIRKSOMHEDER

Kommunens indsats for at tiltrække og sikre kvalificeret arbejdskraft

Beskrivelse: Virksomhedernes tilfredshed med kommunens indsats for at tiltrække og sikre kvalificeret arbejdskraft til kommunen.

Kommentar: Adgangen til kvalificeret arbejdskraft er afgørende for, at virksomhederne kan producere og levere services på konkurrencedygtige vilkår. Mangel på kvalificerede medarbejdere kan resultere i tab af ordrer og værdiskabelse.

Forklaring: Spørgsmålet har fem svarmuligheder, der giver en dertilhørende værdi – ”meget utilfreds” (1), ”utilfreds” (2), ”hverken/eller” (3), ”tilfreds” (4) og ”meget tilfreds” (5). Værdien i kommunearket afspejler gennemsnittet af alle besvarelserne i kommunen. Rangeringen afspejler, hvor høj denne værdi er set relativt i forhold til de andre kommuner. Virksomhederne har herudover mulighed for at svare ”ved ikke”, og inkluderes ved dette svar ikke i det samlede gennemsnit.

Kilde: DI-spørgeskema: Lokal Erhvervsvenlighed 2021

Jobcentrenes samarbejde med virksomhederne

Beskrivelse: Virksomhedernes tilfredshed med de lokale jobcentres samarbejde med virksomhederne.

Kommentar: Velfungerende jobcentre bidrager til, at virksomhederne kan finde de nødvendige medarbejdere. Jobcentrene spiller en central rolle i at aktivere ledige ressourcer og herunder i forhold til mulighederne for at sluse personer på kanten af arbejdsmarkedet ind i virksomheder. Længere perioder med ubesatte stillinger i en virksomhed kan resultere i tabt produktion og værdiskabelse.

Forklaring: Spørgsmålet har fem svarmuligheder, der giver en dertilhørende værdi – ”meget utilfreds” (1), ”utilfreds” (2), ”hverken/eller” (3), ”tilfreds” (4) og ”meget tilfreds” (5). Værdien i kommunearket afspejler gennemsnittet af alle besvarelserne i kommunen. Rangeringen afspejler, hvor høj denne værdi er set relativt i forhold til de andre kommuner. Virksomhederne har herudover mulighed for at svare ”ved ikke”, og inkluderes ved dette svar ikke i det samlede gennemsnit.

Kilde: DI-spørgeskema: Lokal Erhvervsvenlighed 2021

STATISTIK

Antal fuldtidsbeskæftigede pr. 1.000 indbyggere i alderen 16 – 64

Beskrivelse: Antal fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere undtagen beskæftigede i branchen offentlig administration, undervisning og sundhed inden for kommunegrænsen pr. 1.000 indbyggere i alderen 16 – 64.

Kommentar: Antallet af fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere giver en indikation af, om kommunen formår at fostre og tiltrække private virksomheder.

Forklaring: Værdien afspejler ikke, hvor mange af indbyggerne i kommunen der er fuldtidsbeskæftigede, men derimod antallet af arbejdspladser i kommunen set i forhold til antallet af indbyggere. For eksempel illustrerer værdien 650, at pr. 1.000 indbyggere i kommunen er der 650 fuldtidsbeskæftigede og altså færre fuldtidsbeskæftigede end indbyggere. Værdien 1.260 afspejler, at der pr. 1.000 indbyggere i kommunen er 1.260 fuldtidsbeskæftigede og altså flere fuldtidsbeskæftigede end indbyggere. Rangeringen afspejler, hvor høj værdien er sammenlignet med de andre kommuner.

Kilde: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (Jobindsats), april 2021

Ændring i antal fuldtidsbeskæftigede pr. 1.000 indbyggere i alderen 16 – 64

Beskrivelse: Ændring fra måned Y 2018 til måned X 2021 i antal fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere undtagen beskæftigede i branchen offentlig administration, undervisning og sundhed inden for kommunegrænsen pr. 1.000 indbyggere i alderen 16 – 64.

Kommentar: Antallet af fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere giver en indikation af, om kommunen bliver bedre til at fostre og tiltrække private virksomheder.

Forklaring: Værdien afspejler den numeriske ændring sammenlignet med tre år tidligere. Værdien kan både være positiv og negativ. For eksempel betyder en værdi på -25 at der er 25 færre fuldtidsbeskæftigede pr. 1.000 indbyggere end der var tre år forinden. En værdi på 112 betyder, at der er 112 flere fuldtidsbeskæftigede pr. 1.000 indbyggere sammenlignet med tre år forinden. Rangeringen afspejler, hvor positiv værdien er sammenlignet med de andre kommuner.

Kilde: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (Jobindsats), april 2018 og april 2021

Forskel mellem faktisk og forventet erhvervsfrekvens

Beskrivelse: Erhvervsfrekvensen er andelen af indbyggere i alderen 16 – 64 år, der indgår i den kommunale arbejdsstyrke (ledige + beskæftigede). Den forventede erhvervsfrekvens er erhvervsfrekvensen, som man kan forvente på baggrund af kommunens socioøkonomiske sammensætning.

Kommentar: En høj erhvervsfrekvens afspejler en stor arbejdsstyrke, hvilket gør det nemmere for virksomhederne at finde medarbejdere i kommunen.

Forklaring: Værdien afspejler forskellen fra den forventede erhvervsfrekvens til den faktiske. Værdien kan være både positiv og negativ. Det vil sige, at en værdi på for eksempel 2,3 betyder, at 2,3 procentpoint flere end forventet på baggrund af kommunens socioøkonomiske baggrund indgår i den kommunale arbejdsstyrke. Modsat betyder en erhvervsfrekvens på -1,2, at 1,2 procentpoint færre end forventet indgår i den kommunale arbejdsstyrke. Rangeringen afspejler, hvor positiv værdien er sammenlignet med de andre kommuner.

Kilde: Danmarks Statistik (RAS200), 2019

Beskæftigelsesministeriets benchmark – alle ydelser

Beskrivelse: Beskæftigelsesministeriets benchmark måler, hvor gode kommunerne er til at få deres borgere væk fra offentlig forsørgelse. Med offentlig forsørgelse er områderne dagpenge, sygedagpenge og kontanthjælp omfattet. Førtidspension er ikke inkluderet i Beskæftigelsesministeriets benchmark.

Kommentar: Statistikken er en indikator for, hvor god kommunen er til at mindske perioden, som kommunens indbyggere er på midlertidig offentlig forsørgelse, hvilket øger arbejdsudbuddet i kommunen. Et stort arbejdsudbud hjælper virksomhederne med at få tilstrækkeligt arbejdskraft.

Forklaring: Denne indikator har ingen værdi, da benchmarket er en rangering af kommunerne.

Kilde: Beskæftigelsesministeriet, 2021

Forskel mellem faktisk og forventet andel på førtidspension

Beskrivelse: Forskellen mellem faktisk og forventet andel på førtidspension i alderen 18–64 år. Den forventede andel på førtidspension er andelen, som man kan forvente på baggrund af kommunens socioøkonomiske sammensætning.

Kommentar: Statistikken er en indikator for, hvor god kommunen er til at sikre, at så få som muligt af kommunens indbyggere ender på permanent offentlig forsørgelse. Færre på permanent offentlig forsørgelse øger arbejdsudbuddet i kommunen, hvilket hjælper virksomhederne med at få tilstrækkeligt arbejdskraft. Førtidspension indgår ikke i Beskæftigelsesministeriets Benchmark.

Forklaring: Denne indikator har ingen værdi, da den i sig selv er en ranking.

Kilde: Danmarks Statistik (RAS200), 2019

5.4 UDDANNELSE

SPØRGSMÅL TIL KOMMUNALDIREKTØRER

Støtte af samarbejde mellem det lokale erhvervsliv og folkeskoler

Beskrivelse: Kommunaldirektørers svar til hvordan kommunen understøtter samarbejdet mellem det lokale erhvervsliv og kommunens folkeskoler.

Kommentar: Et godt samarbejde mellem det lokale erhvervsliv og kommunens folkeskoler bidrager til at udbrede elevernes kendskab til det lokale erhvervsliv og dermed for job- og uddannelsesmuligheder i lokalområdet.

Forklaring: Spørgsmålet har fem svarmuligheder, og det er muligt at afgive op til fire svar. Kommunaldirektøren kan svare 1) Der er én eller flere personer, der er ansvarlige for koordinering, etablering og varetagelse af samarbejde mellem skole og erhvervsliv, 2) Skolerne anvender digital portal eller platform til at skabe kontakt mellem skole og erhvervsliv, 3) Systematisk samarbejde mellem skole og virksomheder, 4) Samarbejder med Åben Skole-aktører og 5) Vi understøtter ikke samarbejde mellem skole og virksomheder.

Svarmulighed 5 udelukker de fire andre svarmuligheder. Har man svaret ja til alle mulighederne 1–4 gives 1 point. Har man svaret ja til 3 af mulighederne 1–4 gives 11 point, har man svaret ja til 2 af mulighederne 1–4 gives 21 point, og et ja til én af mulighederne 1–4 giver 31 point. Svarmulighed 5 giver 41 point.

Kilde: DI-spørgeskema: Lokal Erhvervsvenlighed 2021

Politik om at sende udskolingselever i erhvervspraktik

Beskrivelse: Kommunaldirektørers svar til om kommunen har besluttet at sende udskolingselever i erhvervspraktik.

Kommentar: Erhvervspraktik er en god mulighed for udskolingselever at øge deres kendskab til uddannelsesmuligheder og det lokale erhvervsliv.

Forklaring: Spørgsmålet har fire svarmuligheder, der alle udelukker hinanden. Svarmuligheden "Ja" giver 1 point. Svarmuligheden "Nej, men den er snart på vej" giver 11 point. Svarmuligheden "Nej, men vi anbefaler skolerne at benytte erhvervspraktik" giver 21 point og svarmuligheden "Nej, det har vi ikke" giver 31 point.

Kilde: DI-spørgeskema: Lokal Erhvervsvenlighed 2021

STATISTIK

Uddannelsesniveau

Beskrivelse: Andel af 25 – 64 årige med en uddannelse efter grundskolen.

Kommentar: Et højt uddannelsesniveau indikerer, at virksomheden har gode muligheder for at rekruttere kvalificerede medarbejdere i området.

Forklaring: Værdien beskriver, hvor mange procent af de 25 – 64 årige i kommunen, der i 2020 havde en uddannelse efter grundskolen. Det vil sige, at en værdi på f.eks. 86,34 betyder, at 86,34% af befolkningen der er mellem 25 og 64 år i 2020 havde en uddannelse udover grundskolen. Rangeringen afspejler, hvor høj procentsatsen er sammenlignet med de andre kommuner.

Kilde: Danmarks Statistik (HFUDD11), 2020

Ændring i uddannelsesniveau

Beskrivelse: Ændring fra 2017 til 2020 i andel af 25 – 64 årige med en uddannelse efter grundskolen.

Kommentar: Et stigende uddannelsesniveau indikerer, at virksomheden har bedre muligheder for at rekruttere kvalificerede medarbejdere i området.

Forklaring: Værdien beskriver forskellen i andelen af 25 – 64 årige i kommunen, der har en uddannelse efter grundskolen i 2017 og 2020. Værdien kan både være positiv og negativ. For eksempel betyder en værdi på 0,7, at 0,7 procentpoint flere i 2020 end i 2017 af de 25 – 64 årige har en uddannelse udover grundskolen. Modsat betyder en værdi på eksempelvis -2,2 at 2,2

procentpoint færre af de 25–63 årige i kommunen har en uddannelse efter grundskolen i 2020 sammenlignet med 2017. Rangeringen afspejler, hvor positivt tallet er sammenlignet med de andre kommuner – jo mere positiv udvikling, jo bedre rangering.

Kilde: Danmarks Statistik (HFUDD11), 2017 – 2020

Karakterer i folkeskolens afgangseksamen

Beskrivelse: Folkeskoleelevers karakterer ved afgangseksamen i 2019 på tværs af kommuner, når karaktererne bliver korrigeret for elevernes socioøkonomiske baggrund. Grundet ændringerne på baggrund af corona i folkeskolens afgangseksamen i 2020 er tallene ikke udgiver herfor, men for at bibeholde dialogen om folkeskolens kvalitet og dennes vigtighed har vi valgt at bibeholde tallet fra 2019 i undersøgelsen.

Kommentar: En høj gennemsnitlig karakter ved 9. klasses afgangseksamen er et trin på vej til, at virksomhederne har gode muligheder for at hyre kvalificerede medarbejdere.

Forklaring: Værdien beskriver i denne indikator forskellen på det gennemsnitlige karaktergennemsnit ved en folkeskoleelevs afgangseksamen sammenlignet med det forventede resultat på baggrund af elevernes socioøkonomiske baggrund. Det vil sige, at en værdi på 0,3 betyder at karaktergennemsnittet er numerisk 0,3 højere end forventet, mens en værdi på -0,4 betyder, at karaktergennemsnittet numerisk er 0,4 lavere end forventet. En positiv værdi indikerer altså, at kommunen klarer sig bedre end forventet, og rangeringen afspejler, hvor positiv værdien er sammenlignet med de andre kommuner.

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet, Uddannelsesstatistik.dk 2019

Andel af elever på erhvervsuddannelse direkte efter afgangseksamen

Beskrivelse: Andel af kommunens elever, der søger ind på en erhvervsuddannelse direkte efter 9. og 10. klasse.

Kommentar: En høj andel af elever, der søger ind på erhvervsuddannelser, giver virksomheder i fremstillings- samt bygge og anlægssektoren gode muligheder for at rekruttere kvalificeret arbejdskraft i fremtiden.

Forklaring: Værdien beskriver andelen af de 9. og 10. klasses elever, der i

2020 valgte at søge ind på en erhvervsuddannelse direkte i forlængelse af deres grundskoleuddannelse. Andelen angives i procent. En værdi på 11 betyder derfor, at 11% af afgangseleverne i 9. og 10. klasse i 2020 valgte at søge direkte ind på en erhvervsuddannelse. Rangeringen afspejler, hvor høj andelen er sammenlignet med andre kommuner.

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet, Uddannelsesstatistik.dk 2021

Ændring i andel af elever på erhvervsuddannelse direkte efter afgangseksamen

Beskrivelse: Ændring fra 2017 til 2020 i andel af kommunens elever, der søger ind på en erhvervsuddannelse direkte efter 9. og 10. klasse.

Kommentar: En højere andel af elever, der søger ind på erhvervsuddannelser, giver virksomheder i fremstillings- samt bygge og anlægssektoren bedre muligheder for at rekruttere kvalificeret arbejdskraft i fremtiden.

Forklaring: Værdien beskriver udviklingen fra 2017 til 2020 i andelen af afgangselever i 9. og 10. klasse, der søger direkte ind på en erhvervsuddannelse. Det vil sige, at det angivne tal er forskellen i procentpoint i andelen i 2017 og 2020. Værdien kan både være positiv og negativ. En negativ værdi afspejler en tilbagegang, mens en positiv værdi afspejler en fremgang. For eksempel betyder en værdi på 7,2, at 7,2 procentpoint flere af afgangseleverne i 9. og 10. klasse er søgt direkte ind på en erhvervsuddannelse i 2020 sammenlignet med 2017, mens en værdi på -4,5 betyder, at 4,5 procentpoint færre af afgangseleverne har søgt en erhvervsuddannelse direkte. Rangeringen afspejler, hvor positiv ændringen er sammenlignet med andre kommuner.

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet, Uddannelsesstatistik.dk 2018 og 2021

5.5 KOMMUNAL SAGSBEHANDLING

SPØRGSMÅL TIL VIRKSOMHEDER

Kompetent og effektiv sagsbehandling af din virksomheds miljøforhold

Beskrivelse: Virksomhedernes tilfredshed med kommunens indsats for kompetent og effektiv sagsbehandling af virksomhedernes miljøforhold.

Kommentar: Kompetent og effektiv sagsbehandling af virksomhedernes miljøforhold mindsker virksomhedernes administrative byrder.

Forklaring: Spørgsmålet har fem svarmuligheder, der giver en dertilhørende værdi – ”meget utilfreds” (1), ”utilfreds” (2), ”hverken/eller” (3), ”tilfreds” (4) og ”meget tilfreds” (5). Værdien i kommunearket afspejler gennemsnittet af alle besvarelserne i kommunen. Rangeringen afspejler, hvor høj denne værdi er set relativt i forhold til de andre kommuner. Virksomhederne har herudover mulighed for at svare ”ved ikke”, og inkluderes ved dette svar ikke i det samlede gennemsnit.

Kilde: DI-spørgeskema: Lokal Erhvervsvenlighed 2021

Kompetent og effektiv sagsbehandling i forbindelse med byggesager

Beskrivelse: Virksomhedernes tilfredshed med kommunens indsats for kompetent og effektiv sagsbehandling af byggesager

Kommentar: Kompetent og effektiv sagsbehandling af byggesager er afgørende for virksomhedernes planlægning og har stor betydning for virksomhedernes administrative byrder.

Forklaring: Spørgsmålet har fem svarmuligheder, der giver en dertilhørende værdi – ”meget utilfreds” (1), ”utilfreds” (2), ”hverken/eller” (3), ”tilfreds” (4) og ”meget tilfreds” (5). Værdien i kommunearket afspejler gennemsnittet af alle besvarelserne i kommunen. Rangeringen afspejler, hvor høj denne værdi er set relativt i forhold til de andre kommuner. Virksomhederne har herudover mulighed for at svare ”ved ikke”, og inkluderes ved dette svar ikke i det samlede gennemsnit.

Kilde: DI-spørgeskema: Lokal Erhvervsvenlighed 2021

Kompetent og effektiv sagsbehandling i sygedagpengesager

Beskrivelse: Virksomhedernes tilfredshed med kommunens indsats for kompetent og effektiv sagsbehandling i sygedagpengesager.

Kommentar: Kompetent og effektiv sagsbehandling i sygedagpengesager mindsker virksomhedernes administrative byrder.

Forklaring: Spørgsmålet har fem svarmuligheder, der giver en dertilhørende

værdi – ”meget utilfreds” (1), ”utilfreds” (2), ”hverken/eller” (3), ”tilfreds” (4) og ”meget tilfreds” (5). Værdien i kommunearket afspejler gennemsnittet af alle besvarelserne i kommunen. Rangeringen afspejler, hvor høj denne værdi er set relativt i forhold til de andre kommuner. Virksomhederne har herudover mulighed for at svare ”ved ikke”, og inkluderes ved dette svar ikke i det samlede gennemsnit.

Kilde: DI-spørgeskema: Lokal Erhvervsvenlighed 2021

STATISTIK

Andel af afsluttede sygedagpengeforløb af under to måneders varighed

Beskrivelse: Andelen af afsluttede sygedagpengeforløb, der har haft en varighed på op til otte uger. Et sygedagpengeforløb er afsluttet, hvis personen ikke modtager sygedagpenge den følgende dag. Den arbejdsgiverbetalte periode de første 30 dage indgår ikke i perioden.

Kommentar: En høj andel af korte sygedagpengeforløb indikerer, at jobcentrene er gode til at behandle sagerne hurtigt og få folk tilbage i job.

Forklaring: Værdien beskriver procentandelen af afsluttede sygedagpengeforløb i kommunen, der har haft en varighed på op til otte uger. For eksempel betyder en værdi på 79 betyder, at 79% af de afsluttede sygedagpengeforløb i kommunen har været af maksimalt otte ugers varighed. Rangeringen afspejler, hvor høj andelen er sammenlignet med de andre kommuner.

Kilde: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (Jobindsats), 2020

Ændring i andel af afsluttede sygedagpengeforløb af under to måneders varighed

Beskrivelse: Ændringen fra 2017 til 2020 i andelen af afsluttede sygedagpengeforløb, der har haft en varighed på op til otte uger.

Kommentar: En højere andel af korte sygedagpengeforløb indikerer, at jobcentrene bliver bedre til at behandle sagerne hurtigt og få folk tilbage i job.

Forklaring: Værdien beskriver udviklingen i andelen af afsluttede sygedagpengeforløb i kommunen med under to måneders varighed fra 2017 til 2020 i procentpoint. Det vil sige, at værdien angiver forskellen i procentpoint for

andelen i 2017 og andelen i 2020. Værdien kan både være positiv og negativ. En negativ værdi afspejler en tilbagegang, mens en positiv værdi afspejler en fremgang. For eksempel betyder en værdi på 4,7, at 4,7 procentpoint flere af de afsluttede sygedagpengeforløb er af under to måneders varighed. En værdi på -6,1 betyder derimod, at 6,1 procentpoint færre af forløbene er af under to måneders varighed sammenlignet med 2017. Rangeringen afspejler, hvor positiv udviklingen er sammenlignet med de andre kommuner.

Kilde: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (Jobindsats), 2017 og 2020

Sagsbehandlingstider for miljøsager

Beskrivelse: Vægtet gennemsnit af miljøsagers sagsbehandlingstid over årrækken 2018–2020. Miljøsager omfatter sager, der behandles efter miljøbeskyttelsesloven.

Kommentar: En kort sagsbehandlingstid på miljøsager mindsker de administrative byrder og hjælper virksomheder med hurtigere at sætte gang i deres projekter.

Forklaring: Værdien beskriver den gennemsnitlige miljøsagsbehandlingstid over årrækken 2018–2020 målt i dage. Sagsbehandlingstiden opgøres som et gennemsnit af bilag 1- og bilag 2-sager i hvert af de tre år, der vægtes efter antallet af miljøsager af de to typer i hvert af årene. En værdi på 90 kan f.eks. dække over, at en kommune med lige mange bilag 1- og bilag 2-sager har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 100 dage for bilag 1-sager og 80 dage for bilag 2-sager. Kommuner, der ikke har behandlet miljøsager i perioden, indgår ikke i rangeringen. Rangeringen afspejler, hvor kort sagsbehandlingstiden er set relativt i forhold til de andre kommuner.

Kilde: Kommunernes Landsforening, 2018–2020

Sagsbehandlingstider for byggesager

Beskrivelse: Vægtet gennemsnit af byggesagsbehandlingstid. Der er set på byggesager inden for industri- og lagerbygninger samt etagebyggeri til både erhverv og bolig.

Kommentar: En kort sagsbehandlingstid på byggesager mindsker de administrative byrder og hjælper virksomheder med hurtigere at sætte gang i deres projekter.

Forklaring: Værdien beskriver den gennemsnitlige byggesagsbehandlingstid i

2020 målt i dage. Sagsbehandlingstiden opgøres som et gennemsnit af sagsbehandlingstiden for industri- og lagerbygninger, erhvervsetagebyggeri og boligetagebyggeri, der vægtes efter antallet af byggesager af de tre typer. En værdi på 60 kan f.eks. dække over, at en kommune med lige mange af de tre typer sager har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 50 dage for boligetagebyggeri, 60 dage for erhvervsetagebyggeri og 70 dage for industri- og lagerbygninger. Rangeringen afspejler, hvor kort sagsbehandlingstiden er set relativt i forhold til de andre kommuner.

Kilde: Kommunernes Landsforening, 2020

Ændring i sagsbehandlingstider for byggesager

Beskrivelse: Ændring fra 2017 til 2020 i det vægtede gennemsnit af byggesagsbehandlingstid målt i dage. Der er set på byggesager inden for industri- og lagerbygninger samt etagebyggeri til både erhverv og bolig.

Kommentar: En kortere sagsbehandlingstid på byggesager indikerer, at kommunen bliver bedre til at mindske de administrative byrder og hjælper virksomheder med hurtigere at sætte gang i deres projekter.

Forklaring: Værdien beskriver forskellen mellem byggesagsbehandlingstider for 2017 og 2020. Ændringen er i procent og værdien kan både være positiv og negativ. En positiv værdi afspejler tilbagegang og længere sagsbehandlingstider, mens en negativ værdi afspejler en forbedring og sammenlignet kortere sagsbehandlingstider. Det vil sige, at en værdi på 37 for eksempel betyder, at det vægtede gennemsnit af byggesagsbehandlingstiden er steget med 37 dage, mens en værdi på -5 betyder, at det vægtede gennemsnit af byggesagsbehandlingstiden er faldet med 5 dage. Rangeringen afspejler, hvor negativ værdien er sammenlignet med i de andre kommuner.

Kilde: Kommunernes Landsforening, 2017 og 2020.

5.6 GRØN UDVIKLING

SPØRGSMÅL TIL VIRKSOMHEDER

Bæredygtige og grønne udbud og indkøb

Beskrivelse: Virksomhedernes tilfredshed med kommunens indsats for bæredygtige udbud og indkøb.

Kommentar: For at virksomhederne kan omstille sig, er det vigtigt, at der er en efterspørgsel på bæredygtige og grønne ydelser, varer og services. Som en kunde hos mange virksomheder, er det derfor vigtigt, at kommunerne vælger

udbud og indkøb med krav til bæredygtighed.

Forklaring: Spørgsmålet har fem svarmuligheder, der giver en dertilhørende værdi – ”meget utilfreds” (1), ”utilfreds” (2), ”hverken/eller” (3), ”tilfreds” (4) og ”meget tilfreds” (5). Værdien i kommunearket afspejler gennemsnittet af alle besvarelserne i kommunen. Rangeringen afspejler, hvor høj denne værdi er set relativt i forhold til de andre kommuner. Virksomhederne har herudover mulighed for at svare ”ved ikke”, og inkluderes ved dette svar ikke i det samlede gennemsnit.

Kilde: DI-spørgeskema: Lokal Erhvervsvenlighed 2021

Kommunale initiativer, der bidrager til bæredygtig omstilling i virksomheder

Beskrivelse: Virksomhedernes tilfredshed med kommunens initiativer, der bidrager til bæredygtig omstilling i virksomhederne.

Kommentar: Kommunen kan gøre mange ting for at bidrage til at understøtte den bæredygtige omstilling i virksomhederne. Dette vil vi gerne belønne, da dette indikerer, at kommunen er en grøn erhvervsvenlig kommune.

Forklaring: Spørgsmålet har fem svarmuligheder, der giver en dertilhørende værdi – ”meget utilfreds” (1), ”utilfreds” (2), ”hverken/eller” (3), ”tilfreds” (4) og ”meget tilfreds” (5). Værdien i kommunearket afspejler gennemsnittet af alle besvarelserne i kommunen. Rangeringen afspejler, hvor høj denne værdi er set relativt i forhold til de andre kommuner. Virksomhederne har herudover mulighed for at svare ”ved ikke”, og inkluderes ved dette svar ikke i det samlede gennemsnit.

Kilde: DI-spørgeskema: Lokal Erhvervsvenlighed 2021

SPØRGSMÅL TIL KOMMUNALDIREKTØRER

Klimaplan med konkrete mål for begrænsning af CO₂-udledningen i 2030

Beskrivelse: Kommunaldirektørens svar på, om kommunen har vedtaget en klimaplan, der indeholder konkrete mål for begrænsning af CO₂-udledning i 2030

Kommentar: Det er vigtigt, at alle parter gør en indsats for at begrænse

CO₂-udledningen, og herunder at kommunen aktivt arbejder ambitiøst for at begrænse deres udledning, så virksomhederne får de bedste rammer for at gøre det samme. Kommentar: Danmark har et nationalt mål for CO₂-udledning på 70% i 2030. Både det private og den offentlige sektor bør levere til dette, derfor vurderes kommunernes indsats i forhold til dette mål.

Forklaring af værdi: Spørgsmålet har fire svarmuligheder, der alle udelukker hinanden. Svarmuligheden ”Ja, vi skal være CO₂-neutrale før 2030” giver 1 point. Svarmuligheden ”Ja, vi skal være CO₂-neutrale i 2030” giver 11 point. Svarmuligheden ”Kommunen har tilsluttet sig DK2020 eller har en klimaplan hvor de skal have nedsat CO₂-udledningen med mellem 1–99 % i 2030” giver 21 point, og svarmuligheden ”Nej, vi har ikke en klimaplan med konkrete mål for vores CO₂-udledning” giver 31 point.

Kilde: DI-spørgeskema: Lokal Erhvervsvenlighed 2021

Indsats på klimatilpasning

Beskrivelse: Kommunaldirektørens svar på, om kommunen har en indsats i forhold til klimatilpasning, som i tilstrækkelig grad sikrer virksomheder, infrastruktur og borgere.

Kommentar: Der er stærkt behov for fokus på klimatilpasning i kommunerne for eksempelvis at undgå oversvømmede veje og kældre, der direkte påvirker erhvervslivet. Klimaændringer forårsager øget nedbør, ekstremregn, stigende grundvandsstand, havstigninger og stormflod. Det medfører, at bygninger, boliger, veje, og anden vigtig infrastruktur risikere skader eller ødelægges af oversvømmelser og erosion. Således er det afgørende, at kommunerne har fokus på klimatilpasning.

Forklaring: Spørgsmålet har fem svarmuligheder, der alle udelukker hinanden. Svarmuligheden ”Ja, der er fokus på klimatilpasning i kommunen, og vi har iværksat en masse initiativer” giver 1 point. Svarmuligheden ”Ja, vi har fokus på området og har iværksat enkelte initiativer” giver 11 point. Svarmuligheden ”Ja, vi har fokus på området, men vi har endnu ikke iværksat konkrete initiativer” giver 21 point, og svarmuligheden ”Nej, det er ikke en nuværende prioritet for kommunen” giver 31 point.

Endelig er det muligt at svare ”Nej, vi vurderer ikke, at vi er udsat i et omfang, der gør det relevant”, og hvis kommunen afgiver dette svar, indgår spørgsmålet ikke i det samlede gennemsnit.

Kilde: DI-spørgeskema: Lokal Erhvervsvenlighed 2021.

STATISTIK

Andel af affald, der bliver genanvendt

Beskrivelse: Andelen af primært produceret affald undtaget jordaffald fra husholdninger og erhverv, der bliver genanvendt.

Kommentar: Andel af genanvendt affald giver et indtryk af, hvor fremsynet kommunen er i forhold til at fremme grøn omstilling i kommunen. Kommunen kan understøtte den grønne omstilling ved at styrke symbioser, hvor lokale virksomheder bruger hinandens affald som råvarer.

Forklaring: Værdien afspejler den procentandel af primært produceret affald undtaget jordaffald, der genanvendes. Det vil sige, at en værdi på eksempelvis 55 betyder, at 55% af det primært producerede affald undtaget jordaffald genanvendes i kommunen. Rangeringen afspejler, hvor høj andelen er set relativt i forhold til de andre kommuner.

Kilde: Miljøstyrelsen (ADS Portal), 2019

Ændring i andel af affald, der bliver genanvendt

Beskrivelse: Ændring fra 2016 til 2019 i andel af primært produceret affald undtaget jordaffald fra husholdninger og erhverv, der bliver genanvendt.

Kommentar: En højere andel af genanvendt affald indikerer, at kommunen bliver bedre til at støtte indsatsen, hvor virksomheder bruger hinandens affald som råvarer.

Forklaring: Værdien angiver ændringen fra 2016 til 2019 i andelen af primært produceret affald undtaget jordaffald, der genanvendes i kommunen. Ændringen beskrives i procentpoint og kan både være positiv og negativ. En værdi på 7,3 betyder eksempelvis, at 7,3 procentpoint mere af affaldet genanvendes, mens en værdi på -2,5 betyder, at 2,5 procentpoint mindre af affaldet genanvendes. Rangeringen afspejler, hvor positiv værdien er sammenlignet med de andre kommuner.

Kilde: Miljøstyrelsen (ADS Portal), 2016 og 2019

Energimærkning af kommunale bygninger

Beskrivelse: Energimærkede kommunale bygninger. Energimærkningen viser bygningers energiforbrug. Energimærkningen udregnes på baggrund af kvaliteten af bygningens isolering, døre, vinduer, varmeinstallation og dermed et samlet estimeret energiforbrug i bygningen. Energimærket er baseret på et standardiseret, beregnet forbrug, som fortæller noget om bygningens kvalitet – og ikke måden, den bruges på. Energimærket viser bygningens placering på energimærkeskalaen fra A til G, hvor A er den bedste placering. De kommunale bygninger er vægtet lige uanset bygningernes størrelse. Det vil sige, at vi ser på antal energimærkede bygninger og ikke antal energimærkede kvadrater.

Kommentar: I alle kommuner er der bygninger med potentiale for energibesparelser. Øget synliggørelse af energimærkningen i de kommunale bygninger, bruges til at benchmark kommunerne i forhold til deres indsats.

Forklaring af værdi: Vi har fordelt energimærkede kommunale bygninger i to grupper, gode og dårlige, hvor bygninger med energimærke A – C betragtes som gode energimærker, mens bygninger med energimærke D – G betragtes som dårlige energimærker. Derefter beregner vi, hvor stor andel af de energimærkede kommunale bygninger har et dårligt energimærke (D – G). Tallet afspejler den konkrete andel af dårlige energimærkninger. Det betyder, at en værdi på eksempelvis 67,2 betyder, at 67,2% af de energimærkede kommunale bygninger har energimærke D – G. Det vil sige, den kommune, der har den største andel dårligt energimærkede bygninger får den dårligste placering. Rangeringen afspejler, hvor lav værdien er sammenlignet med de andre kommuner.

Kilde: Energistyrelsen, marts 2021

5.7 BRUG AF PRIVATE LEVERANDØRER

SPØRGSMÅL TIL VIRKSOMHEDER

Kommunens udbudsproces over for private leverandører (f.eks. udbudsmateriale, tidsfrister, dialog)

Beskrivelse: Virksomhedernes gennemsnitlige tilfredshed med kommunens udbudsproces over for private leverandører (udbudsmateriale, tidsfrister og dialog mv.).

Kommentar: Brug af private leverandører sikrer en mere effektiv konkurrence, hvor virksomheder kan byde ind på kommunale arbejdsopgaver.

Forklaring: Spørgsmålet har fem svarmuligheder, der giver en dertilhørende værdi – ”meget utilfreds” (1), ”utilfreds” (2), ”hverken/eller” (3), ”tilfreds” (4) og ”meget tilfreds” (5). Værdien i kommunearket afspejler gennemsnittet af alle besvarelserne i kommunen. Rangeringen afspejler, hvor høj denne værdi er set relativt i forhold til de andre kommuner. Virksomhederne har herudover mulighed for at svare ”ved ikke”, og inkluderes ved dette svar ikke i det samlede gennemsnit.

Kilde: DI-spørgeskema: Lokal Erhvervsvenlighed 2021

STATISTIK

Konkurrenceudsættelse af byudvikling

Beskrivelse: Indikatoren for konkurrenceudsættelse på hovedkonti 0 måler summen af de faktiske konkurrenceudsatte af udgifterne, som det er muligt at konkurrenceudsætte inden for byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger.

Kommentar: En høj konkurrenceudsættelse af offentlige opgaver gør det nemmere for private virksomheder at byde på offentlige opgaver. Mange opgaver kan løses mere effektivt af private aktører.

Forklaring: Værdien angivet er IKU'en for byudvikling i kommunen. IKU er en forkortelse for ”indikator for konkurrenceudsættelse”, og er en brøkdregning af summen af kommunens brug af private leverandører på området og vundne kontroludbud ganget med hundrede, divideret med summen af udbudseggede opgaver. Værdien beskriver altså den procentandel af beløbet for de samlede kommunale opgaver, som løses af den private sektor. Det vil sige, at hvis værdien angivet er 44, så løses opgaver der svarer til 44% af beløbet for de samlede kommunale opgaver inden for byudvikling af private leverandører. Rangeringen afspejler, hvor høj værdien er sammenlignet med de andre kommuner.

Kilde: Indenrigs- og boligministeriet, Kommunale nøgletal, 2020

Ændring i konkurrenceudsættelse af byudvikling over de sidste tre år

Beskrivelse: Ændringen fra 2017 til 2020 i indikatoren for konkurrenceudsættelse på hovedkonti 0, der måler summen af de faktiske konkurrenceudsatte af udgifterne, som det er muligt at konkurrenceudsætte inden for byudvikling.

Kommentar: En stigende konkurrenceudsættelse af offentlige opgaver gør det nemmere for private virksomheder at byde på offentlige opgaver. Mange opgaver kan løses mere effektivt af private aktører.

Forklaring: Værdien angiver ændringen i IKU'en for byudvikling fra 2017 til 2020 angivet i procentpoint, og beskriver dermed hvorvidt mere eller mindre af beløbet for de samlede kommunale opgaver indenfor byudvikling løses af private leverandører. Værdien kan både være positiv eller negativ. En værdi på -4,2 beskriver, at 4,2 procentpoint mindre løses af private leverandører, mens en værdi på 11,7 beskriver, at 11,7 procentpoint mere løses af private leverandører. Rangeringen afspejler, hvor positivt tallet er set relativt i forhold til de andre kommuner.

Kilde: Indenrigs- og boligministeriet, Kommunale nøgletal, 2017 – 2020

Konkurrenceudsættelse af transport og infrastruktur

Beskrivelse: Indikatoren for konkurrenceudsættelse på hovedkonti 2 måler summen af de faktiske konkurrenceudsatte udgifter ud af udgifterne, som det er muligt at konkurrenceudsætte inden for transport og infrastruktur.

Kommentar: En høj konkurrenceudsættelse af offentlige opgaver gør det nemmere for private virksomheder at byde på offentlige opgaver. Mange opgaver kan løses mere effektivt af private aktører.

Forklaring: Værdien angivet er IKU'en for transport og infrastruktur i kommunen. IKU er en forkortelse for "indikator for konkurrenceudsættelse", og er en brøkdregning af summen af kommunens brug af private leverandører på området og vundne kontroludbud ganget med hundrede, divideret med summen af udbudsegnede opgaver. Værdien beskriver altså den procentandel af beløbet for de samlede kommunale opgaver, som løses af den private sektor. Det vil sige, at hvis værdien angivet er 57, så løses opgaver der svarer til 57% af beløbet for de samlede kommunale opgaver indenfor transport og infrastruktur af private leverandører. Rangeringen afspejler, hvor høj værdien er sammenlignet med de andre kommuner.

Kilder: Indenrigs- og boligministeriet, Kommunale nøgletal, 2020

Ændring i konkurrenceudsættelse af transport og infrastruktur over de sidste tre år

Beskrivelse: Ændringen fra 2016 til 2019 i indikatoren for konkurrenceudsættelse på hovedkonti 2, der måler summen af de faktiske konkurrenceudsatte udgifter ud af udgifterne, som det er muligt at konkurrenceudsætte inden for transport og infrastruktur.

Kommentar: En stigende konkurrenceudsættelse af offentlige opgaver gør det nemmere for private virksomheder at byde på offentlige opgaver. Mange opgaver kan løses mere effektivt af private aktører.

Forklaring: Værdien angiver ændringen i IKU'en for transport og infrastruktur fra 2017 til 2020 angivet i procentpoint, og beskriver dermed hvorvidt mere eller mindre af beløbet for de samlede kommunale opgaver inden for transport og infrastruktur løses af private leverandører. Værdien kan både være positiv eller negativ. En værdi på -20 beskriver, at 20 procentpoint mindre løses af private leverandører, mens en værdi på 3,4 beskriver, at 3,4 procentpoint mere løses af private leverandører. Rangeringen afspejler, hvor positivt tallet er set relativt i forhold til de andre kommuner.

Kilde: Indenrigs- og boligministeriet, Kommunale nøgletal, 2017 – 2020

Konkurrenceudsættelse af undervisning og kultur

Beskrivelse: Indikatoren for konkurrenceudsættelse på hovedkonti 3 måler summen af de faktiske konkurrenceudsatte udgifter ud af udgifterne, som det er muligt at konkurrenceudsætte inden for undervisning og kultur.

Kommentar: En høj konkurrenceudsættelse af offentlige opgaver gør det nemmere for private virksomheder at byde på offentlige opgaver. Mange opgaver kan løses mere effektivt af private aktører.

Forklaring: Værdien angivet er IKU'en for undervisning og kultur i kommunen. IKU er en forkortelse for "indikator for konkurrenceudsættelse", og er en brøkudregning af summen af kommunens brug af private leverandører på området og vundne kontroludbud ganget med hundrede, divideret med summen af udbudseggede opgaver. Værdien beskriver altså den procentandel af beløbet for de samlede kommunale opgaver, som løses af den private sektor. Det vil sige, at hvis værdien angivet er 92, så løses opgaver der svarer til 92% af beløbet for de samlede kommunale opgaver inden for undervisning og kultur af private leverandører. Rangeringen afspejler, hvor høj værdien er sammenlignet

med de andre kommuner.

Kilde: Indenrigs- og boligministeriet, Kommunale nøgletal, 2020

Ændring i konkurrenceudsættelse af undervisning og kultur over de sidste tre år

Beskrivelse: Ændringen fra 2017 til 2020 i indikatoren for konkurrenceudsættelse på hovedkonti 3, der måler summen af de faktiske konkurrenceudsatte udgifter ud af udgifterne, som det er muligt at konkurrenceudsætte inden for undervisning og kultur.

Kommentar: En stigende konkurrenceudsættelse af offentlige opgaver gør det nemmere for private virksomheder at byde på offentlige opgaver. Mange opgaver kan løses mere effektivt af private aktører.

Forklaring: Værdien angiver ændringen i IKU'en for undervisning og kultur fra 2017 til 2020 angivet i procentpoint, og beskriver dermed hvorvidt mere eller mindre af beløbet for de samlede kommunale opgaver indenfor undervisning og kultur løses af private leverandører. Værdien kan både være positiv eller negativ. En værdi på -7,2 beskriver, at 7,2 procentpoint mindre løses af private leverandører, mens en værdi på 7,8 beskriver, at 7,8 procentpoint mere løses af private leverandører. Rangeringen afspejler, hvor positivt tallet er set relativt i forhold til de andre kommuner.

Kilde: Indenrigs- og boligministeriet, Kommunale nøgletal, 2017 – 2020

Konkurrenceudsættelse af sundhed

Beskrivelse: Indikatoren for konkurrenceudsættelse på hovedkonti 4 måler summen af de faktiske konkurrenceudsatte udgifter ud af udgifterne, som det er muligt at konkurrenceudsætte inden for sundhed.

Kommentar: En høj konkurrenceudsættelse af offentlige opgaver gør det nemmere for private virksomheder at byde på offentlige opgaver. Mange opgaver kan løses mere effektivt af private aktører.

Forklaring: Værdien angivet er IKU'en for sundhed i kommunen. IKU er en forkortelse for "indikator for konkurrenceudsættelse", og er en brøkudregning af summen af kommunens brug af private leverandører på området og

vundne kontrolbud ganget med hundrede, divideret med summen af udbudseggede opgaver. Værdien beskriver altså den procentandel af beløbet for de samlede kommunale opgaver, som løses af den private sektor. Det vil sige, at hvis værdien angivet er 21, så løses opgaver der svarer til 21% af beløbet for de samlede kommunale opgaver indenfor sundhed af private leverandører. Rangeringen afspejler, hvor høj værdien er sammenlignet med de andre kommuner.

Kilde: Indenrigs- og boligministeriet, Kommunale nøgletal, 2020

Ændring i konkurrenceudsættelse af sundhed over de sidste tre år

Beskrivelse: Ændringen fra 2017 til 2020 i indikatoren for konkurrenceudsættelse på hovedkonti 4, der måler summen af de faktiske konkurrenceudsatte udgifter ud af udgifterne, som det er muligt at konkurrenceudsætte inden for sundhed.

Kommentar: En stigende konkurrenceudsættelse af offentlige opgaver gør det nemmere for private virksomheder at byde på offentlige opgaver. Mange opgaver kan løses mere effektivt af private aktører.

Forklaring: Værdien angiver ændringen i IKU'en for sundhed fra 2017 til 2020 angivet i procentpoint, og beskriver dermed hvorvidt mere eller mindre af beløbet for de samlede kommunale opgaver indenfor sundhed løses af private leverandører. Værdien kan både være positiv eller negativ. En værdi på -9,6 beskriver, at 9,6 procentpoint mindre løses af private leverandører, mens en værdi på 10 beskriver, at 10 procentpoint mere løses af private leverandører. Rangeringen afspejler, hvor positivt tallet er set relativt i forhold til de andre kommuner.

Kilde: Indenrigs- og boligministeriet, Kommunale nøgletal, 2017 – 2020

Konkurrenceudsættelse af sociale opgaver

Beskrivelse: Indikatoren for konkurrenceudsættelse på hovedkonti 5 måler summen af de faktiske konkurrenceudsatte udgifter ud af udgifterne, som det er muligt at konkurrenceudsætte inden for sociale opgaver.

Kommentar: En høj konkurrenceudsættelse af offentlige opgaver gør det nemmere for private virksomheder at byde på offentlige opgaver. Mange opgaver kan løses mere effektivt af private aktører.

Forklaring: Værdien angivet er IKU'en for sociale opgaver i kommunen. IKU er en forkortelse for "indikator for konkurrenceudsættelse", og er en

brøkdregning af summen af kommunens brug af private leverandører på området og vundne kontroludbud ganget med hundrede, divideret med summen af udbudseggede opgaver. Værdien beskriver altså den procentandel af beløbet for de samlede kommunale opgaver, som løses af den private sektor. Det vil sige, at hvis værdien angivet er 51, så løses opgaver der svarer til 51% af beløbet for de samlede kommunale opgaver inden for sociale opgaver af private leverandører. Rangeringen afspejler, hvor høj værdien er sammenlignet med de andre kommuner.

Kilde: Indenrigs- og boligministeriet, Kommunale nøgletal, 2020

Ændring i konkurrenceudsættelse af sociale opgaver over de sidste tre år

Ændring i konkurrenceudsættelse af sociale opgaver og beskæftigelse over de sidste tre år
Beskrivelse: Ændringen fra 2017 til 2020 i indikatoren for konkurrenceudsættelse på hovedkonti 5, der måler summen af de faktiske konkurrenceudsatte udgifter ud af udgifterne, som det er muligt at konkurrenceudsætte inden for sociale opgaver og beskæftigelse.

Kommentar: En stigende konkurrenceudsættelse af offentlige opgaver gør det nemmere for private virksomheder at byde på offentlige opgaver. Mange opgaver kan løses mere effektivt af private aktører.

Forklaring: Værdien angiver ændringen i IKU'en for sundhed fra 2017 til 2020 angivet i procentpoint, og beskriver dermed hvorvidt mere eller mindre af beløbet for de samlede kommunale opgaver indenfor sociale opgaver løses af private leverandører. Værdien kan både være positiv eller negativ. En værdi på -1,2 beskriver, at 1,2 procentpoint mindre løses af private leverandører, mens en værdi på 0,2 beskriver, at 0,2 procentpoint mere løses af private leverandører. Rangeringen afspejler, hvor positivt tallet er set relativt i forhold til de andre kommuner.

Kilde: Indenrigs- og boligministeriet, Kommunale nøgletal, 2017 – 2020

Konkurrenceudsættelse af fællesudgifter og administration og IT

Beskrivelse: Indikatoren for konkurrenceudsættelse på hovedkonti 6 måler summen af de faktiske konkurrenceudsatte udgifter ud af udgifterne, som det er muligt at konkurrenceudsætte inden for fællesudgifter og administration og IT.

Kommentar: En høj konkurrenceudsættelse af offentlige opgaver gør det nemmere for private virksomheder at byde på offentlige opgaver. Mange opgaver kan løses mere effektivt af private aktører.

Forklaring: Værdien angivet er IKU'en for fællesudgifter og administration og IT i kommunen. IKU er en forkortelse for "indikator for konkurrenceudsættelse", og er en brøkdregning af summen af kommunens brug af private leverandører på området og vundne kontroludbud ganget med hundrede, divideret med summen af udbudsegnede opgaver. Værdien beskriver altså den procentandel af beløbet for de samlede kommunale opgaver, som løses af den private sektor. Det vil sige, at hvis værdien angivet er 84, så løses opgaver der svarer til 84% af beløbet for de samlede kommunale opgaver inden for fællesudgifter og administration og IT af private leverandører. Rangeringen afspejler, hvor høj værdien er sammenlignet med de andre kommuner.

Kilde: Indenrigs- og boligministeriet, Kommunale nøgletal, 2020

Ændring i konkurrenceudsættelse af fællesudgifter og administration og IT over de sidste tre år

Beskrivelse: Ændringen fra 2017 til 2020 i indikatoren for konkurrenceudsættelse på hovedkonti 6, der måler summen af de faktiske konkurrenceudsatte udgifter ud af udgifterne, som det er muligt at konkurrenceudsætte inden for fællesudgifter og administration.

Kommentar: En stigende konkurrenceudsættelse af offentlige opgaver gør det nemmere for private virksomheder at byde på offentlige opgaver. Mange opgaver kan løses mere effektivt af private aktører.

Forklaring: Værdien angiver ændringen i IKU'en for sundhed fra 2017 til 2020 angivet i procentpoint, og beskriver dermed hvorvidt mere eller mindre af beløbet for de samlede kommunale opgaver indenfor fællesudgifter og administration og IT løses af private leverandører. Værdien kan både være positiv eller negativ. En værdi på -17,3 beskriver, at 17,3 procentpoint mindre løses af private leverandører, mens en værdi på 22 beskriver, at 22 procentpoint mere løses af private leverandører. Rangeringen afspejler, hvor positivt tallet er set relativt i forhold til de andre kommuner.

Kilde: Indenrigs- og boligministeriet, Kommunale nøgletal, 2017 – 2020

5.8 DIGITALE RAMMER

SPØRGSMÅL TIL VIRKSOMHEDER

Kommunens indsats for at sikre bredbånd og mobildækning (herunder 5G)

Beskrivelse: Geografisk dækning med mobil bredbånd.

Kommentar: En god digital infrastruktur er nødvendig for at tiltrække virksomheder, herunder er det vigtigt med et udbud af mobilt bredbånd.

Forklaring: Spørgsmålet har fem svarmuligheder, der giver en dertilhørende værdi – ”meget utilfreds” (1), ”utilfreds” (2), ”hverken/eller” (3), ”tilfreds” (4) og ”meget tilfreds” (5). Værdien i kommunearket afspejler gennemsnittet af alle besvarelserne i kommunen. Rangeringen afspejler, hvor høj denne værdi er relativt i forhold til de andre kommuner. Virksomhederne har herudover mulighed for at svare ”ved ikke”, og inkluderes ved dette svar ikke i det samlede gennemsnit.

Kilde: DI-spørgeskema: Lokal Erhvervsvenlighed 2021

Kommunens digitale erhvervsrettede services (f.eks. byggesagsbehandling, chatbots og information på kommunens hjemmeside)

Beskrivelse: Den digitale service med en hurtig og effektiv service skal gøre det lettere at drive virksomhed i kommunen.

Kommentar: Virksomhederne skal opleve nærhed og sammenhæng i deres møde med kommunen, og kommunen skal være digitalt tilstede dér, hvor virksomhederne har behov for det. Samtidig er det vigtigt, at kommunens digitale services virker efter hensigten, og det for eksempel er nemt og intuitivt at finde den information, man har brug for på kommunens hjemmeside.

Forklaring: Spørgsmålet har fem svarmuligheder, der giver en dertilhørende værdi – ”meget utilfreds” (1), ”utilfreds” (2), ”hverken/eller” (3), ”tilfreds” (4) og ”meget tilfreds” (5). Værdien i kommunearket afspejler gennemsnittet af alle besvarelserne i kommunen. Rangeringen afspejler, hvor høj denne værdi er set relativt i forhold til de andre kommuner. Virksomhederne har herudover mulighed for at svare ”ved ikke”, og inkluderes ved dette svar ikke i det samlede gennemsnit.

Kilde: DI-spørgeskema: Lokal Erhvervsvenlighed 2021

SPØRGSMÅL TIL KOMMUNALDIREKTØRER

Kommunens brug af data, teknologi og digitalisering i forhold til eksempelvis erhvervsservice, digital sundhed og digital læring

Beskrivelse: Digitalisering giver bedre service til virksomheder og borgere.

Kommentar: Det er vigtigt, at kommunerne har tidssvarende og sammenhængende brugervenlige selvbetjeningsløsninger, der opleves sammenhængende og effektive for brugeren, og som effektiviserer forvaltningen gennem genbrug af data og tæt integration til sagssystemerne.

Forklaring: Spørgsmålet har fem svarmuligheder, der alle udelukker hinanden. Svarmuligheden ”Ja, vi gør aktivt brug af data, ny teknologi og digitaliseringen inden for en lang række områder” giver 1 point. Svarmuligheden ”Ja, vi gør aktivt brug af data, ny teknologi og digitaliseringen inden for enkelte områder” giver 11 point. Svarmuligheden ”Nej, men vi er på vej til at digitalisere flere services og ydelser” giver 21 point. Svarmuligheden ”Nej, men vi skal til at undersøge mulighederne” giver 31 point, og svarmuligheden ”Nej, det gør vi ikke på nuværende tidspunkt” giver 41 point.

Kilde: DI-spørgeskema: Lokal Erhvervsvenlighed 2021

Smart City-løsninger

Beskrivelse: Med Smart City-løsninger menes digitalisering af en række af kommunernes fysiske prægede opgaver, f.eks. intelligent styring af trafik, intelligent afhentning af affald, når beholderne er fyldte, intelligent styring af vejbelysning mv. Smart City løsninger er ikke bare inden for bygge- og teknikkområdet, men kan være inden for alle kommunens indsatsområder herunder plejesektoren, undervisning, forsyning, erhverv osv.

Kommentar: Den stigende urbanisering stiller nye krav til at skabe et velfungerende bymiljø, og her kan de smarte løsninger være vejen frem.

Forklaring: Spørgsmålet har fem svarmuligheder, der alle udelukker hinanden. Svarmuligheden ”Vi har mange Smart City løsninger i drift” giver 1 point. Svarmuligheden ”Vi har en eller få Smart City løsninger i drift” giver 11 point. Svarmuligheden ”Vi har flere prototyper i gang” giver 21 point. Svarmuligheden ”Vi planlægger eller undersøger mulighederne” giver 31 point, og svarmuligheden ”Det er vi ikke i gang med” giver 41 point.

Kilde: DI-spørgeskema: Lokal Erhvervsvenlighed 2021

STATISTIK

Bredbåndsdækning – andel som har adgang til min. 100/30 Mbit/s download/upload

Beskrivelse: Bredbåndsdækningen ved 100 mbit/s download- og 30 mbit/s uploadhastighed for virksomheder og borgere i kommunen.

Kommentar: En god digital infrastruktur er nødvendig for at tiltrække virksomheder, herunder er det vigtigt med et udbud af mobilt bredbånd

Forklaring: Værdien beskriver, hvor stor en andel af kommunen der har bredbåndsdækning ved 100 mbit/s download- og 30 mbit/s uploadhastighed. Andelen er angivet i procent. Det vil sige, at en værdi på 81 for eksempel betyder, at der er bredbåndsdækning ved 100 mbit/s download- og 30 mbit/s uploadhastighed i 81% af kommunen. Rangeringen afspejler, hvor høj denne andel er sammenlignet med i de andre kommuner.

Kilde: Energistyrelsen (tjekditnet.dk), 2021

Geografisk dækning med mobilt bredbånd på mindst 30 mbit/s download for min. én operatør

Beskrivelse: Geografisk dækning med mobil bredbånd på mindst 30 Mbit/s download for min. én operatør.

Kommentar: En god digital infrastruktur er nødvendig for at tiltrække virksomheder, herunder er det vigtigt med et udbud af mobilt bredbånd

Forklaring: Værdien beskriver, hvor stor en geografisk andel af kommunen der har dækning med mobilt bredbånd på mindst 30 mbit/s download for minimum én operatør. Andelen er angivet i procent. Det vil sige, at en værdi på 96 for eksempel betyder, at der er mobilt bredbånd på mindst 30 mbit/s download for minimum en operatør i 96% af kommunen. Rangeringen afspejler, hvor høj denne andel er sammenlignet med i de andre kommuner.

Kilde: Energistyrelsen (tjekditnet.dk), juni 2021

5.9 SKATTER, GEBYRER OG ERHVERVSAREALER

SPØRGSMÅL TIL VIRKSOMHEDER

Niveauet af de kommunale erhvervsskatter, afgifter og gebyrer (f.eks. dækningsafgift og affalds- og byggesagsgebyrer)

Beskrivelse: Virksomhedernes gennemsnitlige tilfredshed med de kommunale erhvervsskatter, afgifter og gebyrer (f.eks. affalds- og byggesagsgebyrer).

Kommentar: Høje kommunale erhvervsskatter, afgifter og gebyrer påfører virksomhederne ekstra omkostninger, hvilket svækker den lokale konkurrenceevne.

Forklaring: Spørgsmålet har fem svarmuligheder, der giver en dertilhørende værdi – ”meget utilfreds” (1), ”utilfreds” (2), ”hverken/eller” (3), ”tilfreds” (4) og ”meget tilfreds” (5). Værdien i kommunearket afspejler gennemsnittet af alle besvarelserne i kommunen. Rangeringen afspejler, hvor høj denne værdi er set relativt i forhold til de andre kommuner. Virksomhederne har herudover mulighed for at svare ”ved ikke”, og inkluderes ved dette svar ikke i det samlede gennemsnit.

Kilde: DI-spørgeskema: Lokal Erhvervsvenlighed 2021

Sikring af erhvervsgrunde med plads til udvikling

Beskrivelse: Virksomhedernes gennemsnitlige tilfredshed med kommunens indsats for at sikre erhvervsgrunde med plads til udvikling.

Kommentar: Udbuddet af lokale erhvervsgrunde med plads til udvikling er afgørende for at kunne tiltrække og fastholde vækstvirksomheder.

Forklaring: Spørgsmålet har fem svarmuligheder, der giver en dertilhørende værdi – ”meget utilfreds” (1), ”utilfreds” (2), ”hverken/eller” (3), ”tilfreds” (4) og ”meget tilfreds” (5). Værdien i kommunearket afspejler gennemsnittet af alle besvarelserne i kommunen. Rangeringen afspejler, hvor høj denne værdi er set relativt i forhold til de andre kommuner. Virksomhederne har herudover mulighed for at svare ”ved ikke”, og inkluderes ved dette svar ikke i det samlede gennemsnit.

Kilde: DI-spørgeskema: Lokal Erhvervsvenlighed 2021

Hensyn til erhvervslivet i den lokale planlægning

Beskrivelse: Virksomhedernes gennemsnitlige tilfredshed med den lokale planlægnings hensyntagen til erhvervslivet.

Kommentar: Den lokale byplanlægning skal give plads til både by- og erhvervsudvikling. Hvis byplanlægningen ikke tager højde for erhvervslivet, kan virksomhederne ende med placeringer langt væk fra kunder og arbejdskraft.

Forklaring: Spørgsmålet har fem svarmuligheder, der giver en dertilhørende værdi – ”meget utilfreds” (1), ”utilfreds” (2), ”hverken/eller” (3), ”tilfreds” (4) og ”meget tilfreds” (5). Værdien i kommunearket afspejler gennemsnittet af alle besvarelserne i kommunen. Rangeringen afspejler, hvor høj denne værdi er set relativt i forhold til de andre kommuner. Virksomhederne har herudover mulighed for at svare ”ved ikke”, og inkluderes ved dette svar ikke i det samlede gennemsnit.

Kilde: DI-spørgeskema: Lokal Erhvervsvenlighed 2021

STATISTIK

Byggesagsgebyr

Beskrivelse: Gebyr for behandling af byggesager

Kommentar: Det er vigtigt, at borgere og virksomheder, der betaler for sagsbehandlingen af byggesager betaler en forudsigelig og rimelig pris, og at kommunen ikke tjener penge på byggesagsbehandlingen, men kun dækker omkostningerne.

Forklaring: Byggesagsgebyret opgøres som et gennemsnit over byggesagsgebyrerne for fire bygningstyper: Enfamilieshuse, landbrugsbygninger, fabriksbygninger og etagebebyggelse. Kommuner, hvor byggesager er fritaget for gebyr, tildeles en førsteplads. Kommuner, der opkræver et fast gebyr, rangeres foran kommuner, der opkræver gebyret på timebasis. Værdien angivet er det konkrete gebyr i timepris. Det vil sige, at en værdi på 650 for eksempel betyder, at kommunen opkræver et byggesagsgebyr i gennemsnitlig timepris på 650 kroner. Det kan f.eks. dække over, at gebyret for alle fire bygningstyper er på 650 kroner pr. time, men det kan også dække over, at gebyret er 800 kroner pr. time for landbrugs- og fabriksbygninger og 500 kroner pr. time for enfamilieshuse og etagebyggeri. En kommune med et fast gebyr på 1.000 kroner

i gennemsnit over de fire bygningstyper vil blive rangeret foran en kommune, der opkræver et gebyr på 650 kroner pr. time i gennemsnit over de fire bygningstyper. Således afspejler rangeringen dels den måde, hvorpå gebyret beregnes, og dels, hvor lavt gebyret er sammenlignet med andre kommuner.

Kilde: Kommunale hjemmesider, fra 3. juni – 9. juni

Kommunal udskrivningsprocent

Beskrivelse: Den kommunale udskrivningsprocent afspejler de kommunale personskatter. Kommentar: Lave skatter tilskynder til en øget arbejdsindsats, hvilket er en styrke for erhvervslivet.

Forklaring: Værdien er for denne indikator den konkrete udskrivningsprocent. Det vil sige, at en værdi på 21,8 betyder, at udskrivningsprocenten er 21,8%. Rangeringen afspejler, hvor lav udskrivningsprocenten er, sammenlignet med andre kommuner.

Kilde: Danmarks Statistik (PSKAT), 2021

Grundskyldspromille

Beskrivelse: Kommunens grundskyldspromille.

Kommentar: En høj grundskyldspromille svækker de lokale virksomheders konkurrenceevne.

Forklaring: Værdien er for denne indikator den konkrete grundskyldspromille. Det vil sige, at en værdi på 27 for eksempel betyder, at grundskyldspromillen er 27. Rangeringen afspejler, hvor lav grundskyldspromillen er sammenlignet med andre kommuner.

Kilde: Danmarks Statistik (PSKAT), 2021

Dækningsafgiftspromille

Beskrivelse: Kommunerne kan fastsætte dækningsafgift af visse private forretningsejendomme. Denne dækningsafgift pålægges ejendomme, der anvendes til kontor, forretning, hotel, fabrik, værksted og lignende.

Kommentar: Dækningsafgiften er en omkostning for virksomhederne. Høje dækningsafgifter svækker de lokale virksomheders konkurrenceevne.

Forklaring: Værdien er for denne indikator den konkrete dækningsafgiftspromille. Det vil sige, at en værdi på 6,2 for eksempel betyder, at dækningsafgifts-promillen er 6,2. Rangeringen afspejler, hvor lav dækningsafgiftspromillen er sammenlignet med andre kommuner. Kommuner uden dækningsafgift får en 1. plads.

Kilde: Danmarks Statistik (EJDSK2), 2021

Erhvervsbygningsareal i pct. af samlet bygningsmasse

Beskrivelse: Erhvervsareal til fabrikker, værksteder o.l., el-, gas-, vand- og var-meværker, anden bygning til produktion, transport- eller garageanlæg, byg-ninger til kontor, handel, lager, offentlig administration mv. og uspecificeret transport og handel i procent af kommunens samlede etageareal og kælderareal.

Kommentar: Et højt erhvervsareal ud af kommunens samlede bygningsareal indikerer, at kommunen er i stand til at fostre og tiltrække virksomheder.

Forklaring: Værdien afspejler andelen af det samlede etageareal og kælderareal i kommunen, der er erhvervsbygningsareal. Værdien er angivet i procent. For eksempel betyder en værdi på 14,7, at 14,7% af kommunens samlede etage- og kælderareal er erhvervsbygningsareal. Rangeringen afspejler, hvor høj andelen er set relativt i forhold til andre kommuner.

Kilde: Danmarks Statistik (BYGB34), 2021

5.10 INFORMATION OG DIALOG

SPØRGSMÅL TIL VIRKSOMHEDER

Kommunens formidling af væsentlig information til din virksomhed

Beskrivelse: Virksomhedernes gennemsnitlige tilfredshed med kommunens formidling af væsentlig information til virksomhederne.

Kommentar: Væsentlige informationer fra kommunen skal formidles hurtigt og klart, således at virksomhederne har mulighed for at agere og tilrette arbejdet derefter.

Forklaring: Spørgsmålet har fem svarmuligheder, der giver en dertilhørende værdi – ”meget utilfreds” (1), ”utilfreds” (2), ”hverken/eller” (3), ”tilfreds” (4) og ”meget tilfreds” (5). Værdien i kommunearket afspejler gennemsnittet af alle besvarelserne i kommunen. Rangeringen afspejler, hvor høj denne værdi er set relativt i forhold til de andre kommuner. Virksomhederne har herudover mulighed for at svare ”ved ikke”, og inkluderes ved dette svar ikke i det samlede gennemsnit.

Kilde: DI-spørgeskema: Lokal Erhvervsvenlighed 2021

Dialogen mellem erhvervslivet og de kommunale embedsmænd

Beskrivelse: Virksomhedernes gennemsnitlige tilfredshed med dialogen mellem erhvervslivet og kommunens embedsmænd.

Kommentar: Det er vigtigt, at de kommunale embedsmænd er lydhøre over for erhvervslivets behov og interesser, således at det kommunale arbejde understøtter gode rammer for erhvervslivet.

Forklaring: Spørgsmålet har fem svarmuligheder, der giver en dertilhørende værdi – ”meget utilfreds” (1), ”utilfreds” (2), ”hverken/eller” (3), ”tilfreds” (4) og ”meget tilfreds” (5). Værdien i kommunearket afspejler gennemsnittet af alle besvarelserne i kommunen. Rangeringen afspejler, hvor høj denne værdi er set relativt i forhold til de andre kommuner. Virksomhederne har herudover mulighed for at svare ”ved ikke”, og inkluderes ved dette svar ikke i det samlede gennemsnit.

Kilde: DI-spørgeskema: Lokal Erhvervsvenlighed 2021

Dialogen mellem erhvervslivet og kommunens politikere

Beskrivelse: Virksomhedernes gennemsnitlige tilfredshed med dialogen mellem erhvervslivet og kommunens politikere.

Kommentar: Det er vigtigt, at de kommunale politikere er lydhøre over for erhvervslivets behov og interesser, således at det kommunale arbejde understøtter gode vilkår for erhvervslivet.

Forklaring: Spørgsmålet har fem svarmuligheder, der giver en dertilhørende værdi – ”meget utilfreds” (1), ”utilfreds” (2), ”hverken/eller” (3), ”tilfreds” (4) og ”meget tilfreds” (5). Værdien i kommunearket afspejler gennemsnittet af alle besvarelserne i kommunen. Rangeringen afspejler, hvor høj denne værdi er set relativt i forhold til de andre kommuner. Virksomhederne har herudover mulighed for at svare ”ved ikke”, og inkluderes ved dette svar ikke i det samlede gennemsnit.

Kilde: DI-spørgeskema: Lokal Erhvervsvenlighed 2021

6. VÆGTGRUNDLAG FOR LOKAL ERHVERVSVENLIGHED

	Vægt i pct.
Lokal erhvervsvenlighed	100,00 pct.
Overordnet Erhvervsvenlighed	10,00 pct.
<i>Spørgsmål til virksomhederne</i>	<i>10,00 pct.</i>
Hvor tilfreds er du alt i alt med din kommunes erhvervsvenlighed?	5,00 pct.
Vil du anbefale andre virksomheder at etablere sig i kommunen?	5,00 pct.
Infrastruktur og Transport	10,00 pct.
<i>Spørgsmål til virksomhederne</i>	<i>5,00 pct.</i>
Det kommunale vejnet (lokale veje, men ikke motorveje og lign.)	2,50 pct.
Dine medarbejderes mulighed for at benytte kollektiv transport for at komme på arbejde	2,50 pct.
<i>Statistik</i>	<i>5,00 pct.</i>
Nettopendling	0,83 pct.
Nettopendling, ændring over 3 år	0,83 pct.
Køreplanstimer pr. indbygger	0,83 pct.
Køreplanstimer pr. indbygger, ændring over 3 år	0,83 pct.
Udgifter til det kommunale vejnet pr. indbygger	0,83 pct.
Udgifter til det kommunale vejnet pr. indbygger, ændring over 3 år	0,83 pct.
Arbejdskraft	10,00 pct.
<i>Spørgsmål til virksomhederne</i>	<i>5,00 pct.</i>
Kommunens indsats for at tiltrække og sikre kvalificeret arbejdskraft	2,50 pct.
Jobcentrenes samarbejde med virksomhederne	2,50 pct.
<i>Statistik</i>	<i>5,00 pct.</i>
Antal fuldtidsbeskæftigede pr. 1.000 indbyggere i alderen 16 – 64 år	1,00 pct.
Antal fuldtidsbeskæftigede pr. 1.000 indbyggere i alderen 16 – 64 år, ændring over tre år	1,00 pct.
Forskel i forhold til forventet erhvervsfrekvens for 16 – 64 årige (på baggrund af indbyggersammensætning)	1,00 pct.
Ranking i Beskæftigelsesministeriets benchmarkmodel (fra juni 2021)	1,00 pct.
Ranking af forskel i forventet og faktisk andel på førtidspension på baggrund af kommunens socioøkonomiske sammensætning	1,00 pct.

Uddannelse	10,00 pct.
<i>Spørgsmål til kommunaldirektørerne</i>	<i>5,00 pct.</i>
Hvordan arbejder kommunen med at understøtte samarbejdet mellem det lokale erhvervsliv og folkeskolerne?	2,50 pct.
Har kommunen taget en beslutning om, at folkeskolerne skal sende udskolings elever i erhvervspraktik?	2,50 pct.
<i>Statistik</i>	<i>5,00 pct.</i>
Andel af 25 – 29 årige med en uddannelse efter grundskolen	1,00 pct.
Andel af 25 – 29 årige med en uddannelse efter grundskolen, ændring over tre år	1,00 pct.
Karakter ved folkeskolens afgangseksamen ift. baggrund	1,00 pct.
Andel af elever, der søger ind på en erhvervsuddannelse direkte efter 9. og 10. klasse	1,00 pct.
Andel af elever, der søger ind på en erhvervsuddannelse direkte efter 9. og 10. klasse, ændring over tre år	1,00 pct.
Kommunal Sagsbehandling	10,00 pct.
<i>Spørgsmål til virksomhederne</i>	<i>5,00 pct.</i>
Kompetent og effektiv sagsbehandling af din virksomheds miljøforhold	1,67 pct.
Kompetent og effektiv sagsbehandling af sygedagpengesager	1,67 pct.
Kompetent og effektiv sagsbehandling i forbindelse med byggesager	1,67 pct.
<i>Statistik</i>	<i>5,00 pct.</i>
Andel af afsluttede sygedagpengeforløb af under to måneders varighed (pct.)	1,00 pct.
Andel af afsluttede sygedagpengeforløb af under to måneders varighed (pct.), ændring over tre år	1,00 pct.
Sagsbehandlingstider for miljøsager (dage), gennemsnit over tre år	1,00 pct.
Sagsbehandlingstider for byggesager (dage)	1,00 pct.
Sagsbehandlingstider for byggesager (dage), ændring over tre år	1,00 pct.
Grøn Udvikling	10,00 pct.
<i>Spørgsmål til virksomhederne</i>	<i>2,50 pct.</i>
Bæredygtige og grønne udbud og indkøb	1,25 pct.
Kommunale initiativer, der bidrager til, at du kan drive din virksomhed i en bæredygtig retning	1,25 pct.
<i>Spørgsmål til kommunaldirektørerne</i>	<i>2,50 pct.</i>
Har kommunen vedtaget en klimaplan, der indeholder konkrete mål for begrænsning af CO ₂ -udledningen i 2030?	1,25 pct.
Har kommunen en indsats på klimatilpasning (f.eks. skybrudssikring og stormflod),	

som i tilstrækkelig grad sikrer virksomheder, infrastruktur og borgere?	1,25 pct.
<i>Statistik</i>	5,00 pct.
Andel af affald, der bliver genanvendt	1,67 pct.
Andel af affald, der bliver genanvendt, ændring over tre år	1,67 pct.
Energimærkning af kommunale bygninger	1,67 pct.
Brug af private leverandører	10,00 pct.
<i>Spørgsmål til virksomhederne</i>	5,00 pct.
Kommunens udbudsproces overfor private leverandører (udbudsmateriale, tidsfrister og dialog)	5,00 pct.
<i>Statistik</i>	5,00 pct.
Konkurrenceudsættelse af byudvikling	0,42 pct.
Konkurrenceudsættelse af byudvikling, ændring over tre år	0,42 pct.
Konkurrenceudsættelse af trafik og infrastruktur	0,42 pct.
Konkurrenceudsættelse af trafik og infrastruktur, ændring over tre år	0,42 pct.
Konkurrenceudsættelse af undervisning og kultur	0,42 pct.
Konkurrenceudsættelse af undervisning og kultur, ændring over tre år	0,42 pct.
Konkurrenceudsættelse af sundhed	0,42 pct.
Konkurrenceudsættelse af sundhed, ændring over tre år	0,42 pct.
Konkurrenceudsættelse af sociale opgaver	0,42 pct.
Konkurrenceudsættelse af sociale opgaver, ændring over tre år	0,42 pct.
Konkurrenceudsættelse af administration og IT	0,42 pct.
Konkurrenceudsættelse af administration og IT, ændring over tre år	0,42 pct.
Digitale rammer	10,00 pct.
<i>Spørgsmål til virksomhederne</i>	2,50 pct.
Kommunens indsats for at sikre bredbånd og mobildækning (herunder 5G)	1,25 pct.
Kommunens digitale erhvervsrettede services (fx byggesagsbehandling, chatbots og, information på kommunens hjemmeside)	1,25 pct.
<i>Spørgsmål til kommunaldirektørerne</i>	2,50 pct.
Bruger din kommune data, teknologi og digitalisering for at forbedre kommunens funktioner og services, eksempelvis ift. erhvervsservice, digital sundhed og digital læring?	1,25 pct.

Hvor langt er din kommune med at etablere Smart City løsninger?	1,25 pct.
<i>Statistik</i>	<i>5,00 pct.</i>
Bredbåndsdækning, andel som har adgang til min. 100/30 Mbit/s download/upload	2,50 pct.
Geografisk dækning med mobilt bredbånd på mindst 30 Mbit/s download for min. én operatør	2,50 pct.
Skatter, gebyrer og erhvervsarealer	10,00 pct.
<i>Spørgsmål til virksomhederne</i>	<i>5,00 pct.</i>
Kommunale erhvervsskatter, afgifter og gebyrer	1,67 pct.
Sikring af erhvervsgrunde med plads til udvikling	1,67 pct.
Hensyn til erhvervslivet i den lokale planlægning	1,67 pct.
<i>Statistik</i>	<i>5,00 pct.</i>
Byggesagsgebyr	1,00 pct.
Kommunal udskrivningsprocent	1,00 pct.
Grundskyldspromille	1,00 pct.
Dækningsafgift, promille	1,00 pct.
Erhvervsbygningsareal i pct. af samlet bygningsmasse	1,00 pct.
Information og dialog	10,00 pct.
<i>Spørgsmål til virksomhederne</i>	<i>10,00 pct.</i>
Kommunens formidling af væsentlig information til din virksomhed	3,33 pct.
Dialogen mellem erhvervslivet og kommunens embedsmænd	3,33 pct.
Dialogen mellem erhvervslivet og kommunens politikere	3,33 pct.

7. ANTAL SVAR I KOMMUNERNE

Kommune	Antal svar
Albertslund	76
Allerød	61
Assens	65
Ballerup	93
Billund	56
Bornholm	59
Brøndby	84
Brønderslev	56
Dragør	24
Egedal	48
Esbjerg	183
Faaborg-Midtfyn	72
Favrskov	71
Faxe	54
Fredensborg	55
Fredericia	85
Frederiksberg	78
Frederikshavn	103
Frederikssund	75
Furesø	70
Gentofte	97
Gldsaxe	96
Glostrup	52
Greve	92
Gribskov	63
Guldborgsund	64
Haderslev	90

Halsnæs	50
Hedensted	92
Helsingør	87
Herlev	90
Herning	142
Hillerød	78
Hjørring	100
Holbæk	83
Holstebro	89
Horsens	95
Hvidovre	77
Høje-Taastrup	91
Hørsholm	44
Ikast-Brande	79
Ishøj	47
Jammerbugt	58
Kalundborg	68
Kerteminde	41
Kolding	145
København	389
Køge	100
Lejre	49
Lemvig	39
Lolland	68
Lyngby-Taarbæk	67
Mariagerfjord	67
Middelfart	70
Morsø	45

Norddjurs	67
Nordfyns	43
Nyborg	42
Næstved	93
Odder	51
Odense	174
Odsherred	42
Randers	131
Rebild	57
Ringkøbing-Skjern	83
Ringsted	55
Roskilde	109
Rudersdal	99
Rødovre	78
Silkeborg	116
Skanderborg	85
Skive	84
Slagelse	84
Solrød	35
Sorø	46
Stevns	45
Struer	37
Svendborg	78
Syddjurs	69
Sønderborg	92
Thisted	87
Tårnby	55
Tønder	61

Vallensbæk	32
Varde	73
Vejen	89
Vejle	134
Vesthimmerlands	63
Viborg	110
Vordingborg	59
Aabenraa	97
Aalborg	217
Aarhus	326
I alt	7770

Dansk Industri
H. C. Andersens Boulevard 18
1553 København V
di@di.dk
di.dk